ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ СУСАЙТИРМАЙЛИК ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 145 (3117).

27 ИЮЛЬ СЕШАНБА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин.

СУВДАН ТЕЖАБ-ТЕРГАБ ФОЙДАЛАНИНГ

Мусобақадош Озарбайжон пахтакорлари ўзаро текширишни «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозидан бошладилар. Улар далаларни эринмасдан айландилар, сабзавоткорлар, чорвадорларнинг иши билан танишдилар. Бу ерда амалга оширилаётган тадбирлар меҳмонларни хурсанд қилди.

Энг муҳими шуки, колхозда маданий-маиший хизмат яхши йўлга қўйилган. Дала шийпонлари колхозчиларнинг ҳақиқий дам оладиган жойига айлантирилган. Эл дастурхонини сабзавот ва мева-чева билан тўкин қилиш иштиёқида меҳнат қилаётган колхозчиларни ҳар қадамда учратасиз.

Шундан сўнг улар Киров номли колхоз далаларида бўлдилар. Колхоз деҳқонлари пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида астойдил тер тўкмоқдалар. Айниқса, биринчи ва олтинчи бригадада ғўза парвариши яхши йўлга қўйилмоқда. Меҳмонлар ҳозирги кунда сув суғориш ишлари қандай ташкил қилинганлиги билан атрофлича қизиқдилар. Маълум бўлдики, баъзи бригадалар ғўзанинг кўкига маҳлиё бўлишиб, ҳосил қўлга киритилди деган кайфиятга берилиб, суғоришга эътиборни пасайтиришибди. Шу туфайли айрим карталар сувдан қолган.

— Бу яхши эмас, — деб айтишди меҳмонлар, — қирқига чидаган қирқ бирига ҳам чидаш керак. Ғўзаларингизнинг ривожи ёмон эмас, серҳосил бўлиб ўсаяпти. Лекин, ҳозир суғоришда жиндак хафсаласизлик қилиш билан меҳнатни зое кетказишингиз мумкин.

«Маданият» колхозида механизаторлар бошлиқ звеноларда ғўза парваришининг бориши меҳмонларни хурсанд қилди.

— Бу усул бизга маъқул бўлди, — деб айтишди улар.— Ҳосил тақдирини механизаторга ишониб топшириб қўйиш унинг масъулиятини оширади. Механизатор — дала хўжайини бўлган жойда, албатта, ҳосил мўл бўлади.

Бу соҳада колхознинг 7,- 8-бригадаларида, айниқса, ибратли ишлар қилинаётганлигини меҳмонлар ўз кўзлари билан кўрдилар.

Озарбайжонликлар «Октябрь» колхози ерларига ўтгач бу ерда бўшашувчилик борлигини сездилар. Ахир бу колхозда 500 гектар ерда ғўза ўстирилмоқда. Ҳар гектаридан 31 центнердан пахта топшириш мажбурияти олинган. Лекин ҳозирги қилинаётган иш мажбуриятга яраша эмас. Тўғри, колхозчилар чигит экиш, уни ундириб олиш, культивация, суғориш ишларини дастлабки пайтларда яхши ўтказиб, дуруст натижага эришганлар. Бироқ, ҳозирги кунга келиб кўпгина бригадаларда ғўза парвариши сусайтириб юборилибди. Айниқса, сувдан тежаб-тергаб фойдаланишга эътибор берилмаяпти.

Масалан, колхознинг ўртоқ Воҳид Мақсудов бошлиқ бригадасини олиб кўрайлик. Бу бригаданинг 92 гектар майдондаги ғўзасининг анчагина қисми ривожланишдан қолибди.

Сувдан тежаб-тергаб фойдаланишга эътибор бермаслик ҳоллари райондаги айрим хўжаликларнинг бир қатор звено, бригадаларида ҳам учрамоқдаки, бундай ҳолга тезда барҳам бериш керак. Мусобақадошлар шундай участкаларда бўлганларида у ердагиларга:

— Анвар Эгамназаров сингари тажрибали бригадирларнинг ишидан ўргансангиз бўлмайдими, — деб айтишди, — ахир улар ҳар қатра сувнинг қадрига етишяпти. Ғўза оби-тобида суғорилмоқда.

«Қизил Ўзбекистон» колхозининг Ҳамида Қодирова бошлиқ бригадасида ҳам ғўза парвариши яхши боряпти. Лекин механизаторлар культивация пайтида бироз масъулиятсизлик қилишибди.

Умуман мусобақадош озарбайжонликлар Орджоникидзе райони пахтакорларининг мўл ҳосил етиштириш йўлида олиб бораётган ишларидан мамнун бўлдилар. Энг муҳими шуки, деб маслаҳат беришди улар, энди бундан буён суғоришга ғоят катта аҳамият бериш, сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш, бирон туп ҳам ғўзанинг чанқаб қолишига йўл қўймаслик керак. Ана шунда ғўзалар серҳосил бўлиб ўсади.

Р. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Н. РИХСИЕВ.

Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхознинг механизатор-звено бошлиғи Абдуҳалил Раззоқов ишлаётган далаларда ҳар бир туп ғўза серҳосил бўлиб ўсмоқда. Звено аъзолари шунга қарамай, ҳосилга ҳосил қўшишни қизғин давом эттирмоқдалар. Суратда: (чапда) Абдуҳалил Раззоқов ва сувчи Абдумутал Саидмуродов ўртоқлар сувдан чиққан ғўзаларни кўздан кечирмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ҲАРБИЙ ДЕНГИЗЧИЛАР БАЙРАМИ

24 июлда Совет Армияси театрида Ҳарбий Денгиз Флоти куни байрами шарафига Москва меҳнаткашлари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти жангчилари вакилларининг тантанали йиғилиши бўлди.

Совет Иттифоқи маршаллари А. А. Гречко, М. В. Захаров, И. Х. Баграмян, К. Е. Ворошилов, В. И. Чуйков, меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов, Совет Армияси қўшин турларининг маршаллари, адмираллари, генераллари, офицерлари, жангчилари, Москва меҳнаткашларининг вакиллари президиумда ўтирибдилар. Тантанали йиғилишни КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари Р. Ф. Дементьева очди.

Ҳарбий-Денгиз Флоти бош қўмондонининг биринчи ўринбосари, флот адмирали В. А. Касатоновга сўз берилади. У, ватан флотининг шонли тарихи ҳақида, Совет Иттифоқи денгиз чегаралари ҳимоячиларининг жанговар ва революцион традициялари тўғрисида гапиради.

— Совет халқи фашистлар германияси устидан ғалаба қозонган куннинг 20 йиллигини байрам қилиш арафасида, — деди В. А. Касатонов, — Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ҳамма флотларимизни — Шимолий, Қора Денгиз, Балтика ва Тинч Океан флотларини Қизил Байроқ орденлари билан мукофотладилар.

Ҳарбий денгизчилар ўзларининг традицион байрамини жанговар ва сиёсий тайёргарликда, жанговар маҳоратни такомиллаштиришда янги ютуқлар билан кутиб олмоқдалар.

Биз сув устида сузадиган биринчи даражали кемаларга, шу жумладан ракетали кемаларга, қирғоқ ракета қисмларига ва аъло даражада қуролланган денгиз пиёда қўшинларига эгамиз. Ҳарбий денгизчилар, — деди В. А. Касатонов, — олимларимиз, конструкторларимиз, кемасозлик ва мудофаа саноатидаги инженерларимиз, техникларимиз ва ишчиларимиздан миннатдор бўлмоқдалар, улар ўз меҳнатлари билан бизга ажойиб кемаларни ва қудратли қурол-яроғларни яратиб бердилар.

В. А. Касатонов Ҳарбий-Денгиз Флоти қўмондонлиги ва барча денгизчилар номидан Коммунистик партияни, Совет ҳукуматини, совет халқини ишонтириб айтдики, ҳарбий денгизчилар Совет Иттифоқининг денгизлардаги қудратини мустаҳкамлаш учун куч-қувватларини аямайдилар.

«Серп и Молот» заводининг пўлат эритувчиси, коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи В. В. Клюев, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. Т. Дувакин, кемасозлик саноати министрининг ўринбосари Ю. Г. Деревьянко, Денгиз Флоти министрининг биринчи ўринбосари Ю. В. Савинов ҳарбий денгизчиларни қизғин қутладилар.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Президиуми, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номига ёзилган табрикномани қабул қилдилар, пировардида катта байрам концерти қўйиб берилди.

ТИНЧ ОКЕАН ФЛОТИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

ВЛАДИВОСТОК, 24 июль (ТАСС). Бугун Владивостокда Тинч океан флотига Қизил байроқ ордени топширилиши муносабати билан тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Флот бу жанговар орден билан Тинч океан Флоти денгизчиларининг социалистик ватанни ҳимоя қилишда мардлик ва матонат кўрсатганликлари учун ва совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабасининг 20 йиллигини нишонлаш юзасидан мукофотланди.

Тантанали йиғилишда КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети РСФСР Бюроси раисининг биринчи ўринбосари А. П. Кириленко нутқ сўзлади.

Йиғилишда Тинч океан флотининг ветеранлари сўзга чиқиб, ўтган уруш йилларида ўз жанговар ҳаракатларига юксак баҳо берганликлари учун партия ва Совет ҳукуматига миннатдорчилик изҳор қилдилар.

Тантанали йиғилишдан кейин катта спорт байрами бўлди.

СЕВАСТОПОЛГА ВА ҚОРА ДЕНГИЗ ФЛОТИГА МУКОФОТЛАР

СЕВАСТОПОЛЬ, 24 июль. (ТАСС махсус мухбири). Бугун бу ердаги матрослар клубида қаҳрамон шаҳар Севастополь билан Қора денгиз флотига олий мукофотлар топширилишга бағишланган тантанали мажлис бўлди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. В. Подгорний қаҳрамон шаҳар Севастополь байроғига Ленин ордени билан «Олтин юлдуз» медалини, Қора денгиз флотининг жанговар байроғига эса, Қизил Байроқ орденини гулдурос қарсаклар остида тақиб қўяди.

Н. В. Подгорний нутқ сўзлаб, севастополликларни ва денгизчиларни ҳукумат мукофотлари билан қизғин табриклади.

ПАХТА ТЕРИМИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети йиғим-теримга ва пахта тайёрлашга ҳозирлик кўриш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиб чиқдилар ва партия, совет, қишлоқ хўжалиги ҳамда тайёрлов ташкилотларининг, колхозлар ва совхозларнинг ана шу муҳим даврдаги вазифаларини белгилаб бердилар.

Қарорда кўрсатиладики, республиканинг илғор хўжаликлари мўл ҳосил етиштириш учун кураш билан бир вақтнинг ўзида пахтани йиғиб-териб олишга тайёргарликни ҳар тарафлама кучайтириб юбордилар. Шу билан бирга, кўпгина колхозлар, совхозлар хирмон жойларига асфальт ётқизишга, сушилкаларни, автомашиналарни, прицепларни, йўлларни, кўприк ва тош-тарозиларни ремонт қилишга ҳали киришганлари йўқ, дала шийпонларини ва болалар боғча ҳамда яслиларини жиҳозлаш иши билан шуғулланмаётирлар. Ака-ука Биков конструкцияси асосида механизациялаштирилган сушилкаларни қуриш тугалланмаган. «Узсельхозтехника»нинг кўпгина устахоналари пахта териш техникасини суст ремонт қилаётир. Кўпчилик пахта тозалаш заводларида ва тайёрлов пунктларида қуритиш-тозалаш цехлари, механизация воситалари, тарози хўжалиги, электр ускуналар, майдонлар, пахта сақланадиган жойлар ҳалигача тахт қилиб қўйилган эмас. Ҳозир тайёрлов пунктларида 210 минг тонна ташиб олинмаган пахта бор. Янги пахта тозалаш заводларини қуриш ва мавжудларини реконструкция қилиш, янги тайёрлов пунктларини қуриш ва борларининг территориясини кенгайтириш кечиктирилмоқда. Кўпгина партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов ташкилотлари бултур йўл қўйилган хатоларнинг бу йил ҳам такрорланишига қарши кураш чораларини кўрмаётирлар, бу соҳада тушунтириш ишлари олиб бормаётирлар. Жумладан, пахта етиштиришни, ҳосилни қўлда ва машинада теришни моҳирлик билан ташкил эта билмаслик, маҳсулотни ифлос топшириш, машинада териб олинган пахтани хилларга тўғри ажратмаслик, уни ортиқча ҳўлликда қабул қилиб олиш қанчалик зарар етказиши тушунтирилмаётир. Пахта териш, қабул қилиш, сақлаш ва қайта ишлаш қоидаларининг қўпол бузилиши пахта маҳсулоти ва ундан тўқиладиган газламалар сифатининг пасайиб кетишига сабаб бўлаяпти.

Қарорда ўтган йили йўл қўйилган хатоларнинг олдини олиш партия, совет, қишлоқ хўжалиги, тайёрлов органларининг, колхоз ва совхоз раҳбарларининг муҳим вазифаси эканлиги алоҳида қайд қилиб ўтилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети «Правда» газетасининг шу йил 8 июль сонида босилган «Енгил саноатга аъло сифатли хом ашё етказиб берайлик» сарлавҳали бошмақоласини ҳамма ерда муҳокама қилишни, пахта етиштириш ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш ҳамда қайта ишлашда рўй бераётган камчиликларни тугатишнинг конкрет чораларини кўришни тавсия этадилар.

Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Узсельхозтехника» бирлашмаси ва уларнинг маҳаллий органларига, область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район ижроия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига қуйидагилар топширилди:

«Узсельхозтехника»нинг район бирлашмаларида пахта териш техникасини тайёрлашнинг аҳволини ўн кунлик муддат ичида аниқлаб чиқиш, пахта териш машиналарини, трактор прицепларини ва погрузчикларни 1 сентябрдан, кўрак чувийдиган машиналарни 10 сентябрдан, кўрак узадиган машиналарни 15 октябрдан кечиктирмасдан тўла-тўкис ремонт қилиб қўйишни назарда тутиб, колхоз-совхозларда техника ремонтини тамомлаш календарь графигини тасдиқлаш;

ҳар бир колхоз ва совхозда ўн кунлик муддат ичида машина теримига участка ажратишни тамомлаш ва ана шу ерларда мўл ҳосил тўплаш, унинг барвақт очилиши учун ҳамда терим машиналарининг унумли ишлашига қулай шароит яратиш мақсадида агротехника комплексидаги тадбирларни оғишмай амалга оширилишини таъминлаш;

барча колхоз, совхозларда асфальт ётқизилган хирмонларни, газ сушилкаларини, сарой-бостирмаларни, автомобиль тарозиларни 25 августга қадар ремонтдан чиқариб, тахт қилиб қўйиш;

«Узсельхозтехника» бирлашмасига ўн кунлик муддат ичида колхоз, совхозларни автомобиль тарозилар билан қўшимча таъминлаш масаласини ҳал қилиш;

йиғим-терим бошлангунга қадар колхоз, совхозлар ихтиёридаги ҳамма тош-тарозиларни, автомобилларни ва бошқа юк ортиладиган транспортни, хўжалик территориясидаги йўл-кўприкларни, дала шийпонларини, вақтли болалар боғча, яслиларини, теримга жалб қилинадиган аҳоли учун уй-жой биноларини тахт қилиб қўйиш;

20 августдан кечикмасдан 1.115.000 гектар майдондаги ғўза баргини сунъий усулда тўктиришга ерни тайёрлаб қўйиш, шу жумладан, кўрсатилган муддатгача сигнал хизмати кадрларини тайёрлаш, ҳар бир хўжалик учун зарур бўлган миқдорда заҳарли дориворларни ташиб олиш, самолётларни тахт қилиб қўйиш.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими давлат комитетига, республика қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Узсельхозтехника» бирлашмасига механик-ҳайдовчилар тайёрлаш ва қайта тайёрлашни 1 сентябрдан кечикмай, тугаллаш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Узглавколхозстрой»га, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетларига ака-ука Биковларнинг конструкцияси асосида пахта қуритадиган сушилкаларни колхоз, совхозларда қуриш соҳасида 1964 йилда тугалланмай қолган барча ишларнинг 1 сентябргача тамомланишини таъминлаш топширилди.

Қурилиш министрлиги, Халқ хўжалиги кенгаши, «Голодностепстрой»га, область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига ва область ижроия комитетларига янги пахта тозалаш заводлари қуриш ва мавжудларини реконструкция қилишни, қуритиш-тозалаш цехлари ҳамда пахта тозалаш саноатининг бошқа объектлари қурилишини белгиланган муддатда тугаллаш юзасидан қўшимча тадбирлар белгилаш вазифаси топширилди.

«Узсельхозтехника» бирлашмаси ва «Ўзбекбирлашув»га колхоз, совхозларни пахта қуритиш учун талаб қилинадиган қўмир билан таъминлаш юзасидан топшириқ берилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Халқ хўжалиги кенгаши, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги зиммасига қуйидаги вазифаларни юкладилар:

1964 йил ҳосилидан қолган пахтани тайёрлов пунктларидан ташиб олишни 1 августга қадар тугаллаш;

ҳар бир пахта тозалаш заводида ремонтнинг боришини ва пахтани қабул қилиб олишга, қуритишга ҳамда ҳосилни сақлашга тайёргарликни кўриб чиқиш ва бу ишларнинг 25 августгача тамомланишини таъминлаш, қуритиш-тозалаш цехларини ремонтини ҳар қайси область ва Қорақалпоғистон АССР учун белгиланган муддат ичида тугаллаш.

Халқ хўжалиги кенгашига қуйидагилар топширилди:

ака-ука Биковлар конструкциясидаги сушилкалар қуриш учун 1964 йилда колхоз, совхозларга берилмай қолган узел ва деталларнинг ўз вақтида тайёрланиши ва етказиб берилишини тезда таъминлаш;

республика колхоз, совхозларига терим машиналари ва трактор прицепларини шу йилнинг III квартали фонди юзасидан 15 сентябргача етказиб бериш чораларини кўриш;

тўкилган пахтани териб оладиган подборщикларни белгиланган муддатда етказиб бериш; пахта териш машиналарига запас қисмлар эса уч квартал фондлари ҳисобидан 20 августга қадар, кўсак чувийдиган ва кўрак узадиган машиналарга запас қисмларни йиллик фонд ҳисобидан 1 ноябргача етказиб бериш;

«Узсельхозтехника» билан ҳамкорликда запас қисмларни деталлар бўйича етказиб бериш календарь графигини тузиш;

пахта тозалаш заводлари, тозалаш-қуритиш цехларининг ускуналарини ва тайёрлов пунктларининг механизация воситаларини ремонт қилиш учун запас қисмлар етказиб беришни тезлаштириш, шунингдек, пахта тозалаш заводларига қабул қилиб-узатадиган «ПЛ» механизмлари ва транспортёрларнинг ўз вақтида етказиб берилишини таъминлаш.

«Узсельхозтехника» бирлашмасига пахта териш машиналари учун «ГАЗ-321» двигателларининг запас қисмлари ва чопиқ тракторлари учун «Д-37» двигателларининг запас қисмларини етказиб бериш, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетларига эса пахта йиғим-терими бошлангунча умум фойдаланадиган барча районлараро йўл ва кўприклар, колхозлар, совхозлар ва тайёрлов пунктларига борадиган йўллар ремонтини тамомлаш юзасидан қўшимча тадбирлар белгилаш вазифаси юклатилди.

Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш министрлигига, область ва район советлари органларига барча колхозларда, совхозларда, пахта тозалаш заводлари ва тайёрлов пунктларида ёнғин хавфсизлигини кўздан кечириш ва ёнғинга қарши кураш ишини кузатувчи давлат органлари томонидан тавсия этилган тадбирларнинг бажарилишини текшириб чиқиш топширилди.

«Ўзбекбирлашув»га, «Узглавбит» ва республика соғлиқни сақлаш, савдо, алоқа, маданият министрликларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кинематография, радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетларига йиғим-терим даврида барча теримчиларга маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатиш юзасидан тадбирлар белгилаб чиқиш ва бу тадбирларнинг ҳаммасини 25 августга қадар амалга ошириш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва унинг маҳаллий органлари, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари қўлда ва машинада пахта теришни ташкил этишда аввалги йилларда йўл қўйилган камчиликларнинг олдини олиш учун кескин чораларни кўришлари керак.

Бунинг учун:

колхоз раислари ва бригада бошлиқларининг, совхоз директорлари ва бўлим бошқарувчиларининг, пахтанинг сифати учун, унинг тайёрлов пунктларига белгиланган нормадан ортиқча намликда топширилмаслиги учун масъулияти оширилсин;

барча пахтакор хўжаликларда далалар пахта йиғим-теримига ўз вақтида тайёр қилиб қўйилиши таъминлансин, бунда ғўза баргларини сунъий усулда тўктиришнинг сифатига ва терим олдидан бегона ўтларнинг йўқотилишига алоҳида эътибор берилсин;

кўсакларнинг 50—60 проценти очилиши биланоқ ҳосилни машинада йиғиштириб олишга киришилсин, машина терими қисқа муддатларда ўтказилсин, токи пахтанинг ҳар хил навлари терим пайтида бири-бирига аралаштириб юборилмасин ва биринчи сорт пахтанинг салмоғи кўпайиши таъминлансин;

хўжаликларнинг тайёрлов пунктларига машинада терилган пахтани СССР Министрлар Советининг 1964 йил 28 августдаги қарорида кўрсатилган шартларга риоя қилган ҳолда топширишлари устидан қатъий назорат ўрнатилсин, машина шпинделлари бир марта ва икки марта юриб ўтган ерлардан териб олинган, ҳар бир хўжалик томонидан биринчи ёки иккинчи терим пайтида йиғиштириб, топшириладиган пахта накладнойларига тегишли белги қўйишнинг тўғрилиги устидан қаттиқ назорат ўрнатилсин. Бошқа ҳар қандай усулда йиғиштириб олинган пахтанинг машина бир марта ва икки марта юришида териб олинган пахта сифатида топширилишига уриниш ҳоллари кескин қоралансин;

колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари теримчилар томонидан қаторларни ва терилган пахтани белгилашда рангли материаллардан фойдаланишни, шунингдек, илгари фойдаланилган ҳамда рангли материалдан ямоқ тушган қоп ва этакларнинг ишлатилишини қатъий тақиқлаб қўйишлари керак.

Қўлда терилган пахтанинг кун бўйи узлуксиз равишда келтириб топширилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатиш таъминлансин.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашига қуйидагилар топширилди:

пахтани қабул қилиш, комплектлаш, сақлаш ва қайта ишлаш пайтида барча тайёрлов пунктларида ва пахта тозалаш заводларида ГОСТ белгилаган қоида ва талабларга риоя қилиниши устидан давлат тартиби ўрнатиш; пахтани тўғри қабул қилиш ва тайёрлов пунктларида навларини тўғри аниқлаш устидан назоратни кучайтириш; бунда ГОСТ талабларини бузган тайёрлов пунктларининг мудирлари ва товароведларни жавобгарликка тортиш;

тайёрлов пунктларида қуритиш-тозалаш цехларининг уч сменада узлуксиз ишлашини таъминлаш учун зарур чораларни кўриш;

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1965 йил 16 февралдаги қарорининг пахта тозалаш заводларида бажарилиши устидан ва ишлаб чиқариладиган маҳсулот сифатининг яхши бўлишини таъминлаш устидан назорат кучайтирилсин.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларига пахтани қабул қилиш ва сақлашнинг давлат белгилаб қўйган тартибда бўлишини таъминлашда ва тайёрлов пунктларидаги қуритиш-тозалаш цехларининг узлуксиз ишлашини ташкил этишда пахта тозалаш заводларига ва тайёрлов пунктларига ҳартарафлама ёрдам кўрсатиш топширилди.

Область ва район партия комитетлари етти йилликнинг якунловчи йилида 3 миллион 650 минг тонна «оқ олтин» териб давлатга топшириш, шу жумладан, 1 миллион тонна пахтани машинада териб олиш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятнинг, ҳар бир колхоз, совхоз, бригада томонидан давлатга пахта топшириш ва ҳосилни машинада териш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг сўзсиз бажарилиши учун барча колхозларда, совхозларда, бригадаларда ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб юборишлари керак.

Партия, совет, қишлоқ хўжалик, комсомол ва касаба союз органлари пахтачилик усталарининг, энг яхши механизаторларнинг тажрибаларини кенг оммалаштиришлари, қишлоқ меҳнат аҳлини олинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун курашга сафарбар этишни кучайтиришлари зарур.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВАТАНИГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев бошчилигида Румыния Коммунистик партияси IX съездининг ишида қатнашган КПСС делегацияси 25 июлда Бухарестдан Москвага қайтиб келди.

Г. И. Воронов, Н. М. Шверник, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев, А. П. Рудаков, ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат Хавфсизлиги Комитетининг раиси В. Е. Семичастний ва бошқалар делегацияни Внуково аэродромида кутиб олишди.

Румыния Халқ Республикасининг СССР даги мувақкат ишлар вакили Т. Сину ва Румыния элчихонасининг ходимлари ҳам делегацияни кутиб олишди.

ҚАРДОШ ҚАҲРАМОН КУБА ХАЛҚИГА

Л. И. Брежнев, А. И. Микоян ва А. Н. Косигин ўртоқлар улуғ воқеа — Миллий қўзғолон куни (26 июль куни) муносабати билан Куба Республикасининг раҳбарлари Фидель Кастро Рус ва Освальдо Дортикос Торрадо ўртоқларга табрик телеграммаси юбордилар. Улар Куба Республикасининг раҳбарларини ва улар орқали Социалистик революция бирлашган партиясини, қаҳрамон Кубанинг революцион ҳукуматини ва бутун қардош Куба халқини совет халқи, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан чин қалбдан муборакбод қилдилар.

* * *

СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Куба Республикасининг ташқи ишлар министри Рауль Роа Гарсиага телеграмма юбориб, қаҳрамон Куба халқининг революцион байрами — миллий қўзғолон куни билан самимий муборакбод қилди. (ТАСС).

СОВЕТ ЭКОНОМИКАСИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари ўтган ярим йилликда Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакат экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда янги ютуқларга эришдилар.

1965 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЯРМИДА СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

I. САНОАТ

Саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми бўйича ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилиги бўйича ярим йиллик план умуман СССРда барча иттифоқдош республикалар ва халқ хўжалиги кенгашлари томонидан **оширйб бажарилди. 1964 йилнинг биринчи ярмига нисбатан саноат маҳсулотининг ўсиши 9,3 процентни ташкил этди.**

Саноатдаги айрим тармоқларнинг маҳсулоти қуйидагича кўпайди:

Электр энергия ва иссиқлик энергияси	11 процент
Ёқилғи саноати	7 процент
Қора ва рангли металлургия	8 »
Химия саноати	14 »
Машинасозлик ва металл ишлаш	9 »
Ўрмон, ёғочсозлик ва қоғоз саноати	5 »
Бинокорлик материаллари саноати	10 »
Енгил ва озиқ-овқат саноати	10 »
Маданий-маиший буюмлар	8 »

Маҳсулотнинг айрим турларини ишлаб чиқариш қандай бўлганлигини қуйидаги рақамлардан кўриш мумкин:

	1965 йилнинг 1- ярмида ишлаб чиқарилган	1965 йилнинг 1- ярмида 1964 йилнинг 1- ярмига нисбатан процент ҳисобида
Электроэнергия — миллиард киловатт-соат	246	110
Нефть — миллион тонна	118	108
Газ — миллиард кубометр	62,6	117
Кўмир — миллион тонна	287	105
шу жумладан коксланувчи кўмир	68	104
Чўян — миллион тонна	32,7	107
Пўлат — миллион тонна	44,9	107
Тайёр прокат — миллион тонна	30,4	107
Пўлат қувурлар:		
миллион метр	681	107
минг тонна	4.420	111
Темир руда — миллион тонна	74,6	105
Минерал ўғитлар — минг тонна:		
таркибидаги озуқа моддаларни 100 процентга айлантириб ҳисоблаганда	3.507	129
шартли бирликларда	14.667	126
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари таъсирчан моддаларга айлантириб ҳисоблаганда — минг тонна	50,5	128
Олтингугурт кислотаси — минг тонна	4.203	112
Синтетик смолалар ва пластмассалар — минг тонна	402	116
Химиявий толалар — минг тонна	197	114
Каустик сода — минг тонна	642	115
Кальцийлаштирилган сода — минг тонна	1.443	108
Автомобиль покришкалари — миллион дона	12,9	108
Турбиналар — миллион киловатт	7,3	127
Турбиналарнинг генераторлари — миллион киловатт	6,5	112
Ўзгарувчан ток электр двигателлари — миллион киловатт	14,7	102
Металл қирқувчи станоклар — минг дона	91,8	104
Машинасозлик ва металл ишлаш учун автомат ва ярим автомат линиялар — комплект	88	101
Темирчилик — пресс машиналари — минг дона	17,6	102
Приборлар — миллион сўмлик	989	106
Металлургия ускуналари—минг тонна	124	105
Нефть аппаратлари — минг тонна	73,3	114
Химия ускуналари — миллион сўмлик	191	117
Тўқув станоклари — минг дона	12,0	95
Магистрал тепловозлари — секция	738	96
Магистрал электровозлари — дона	336	102
Автомобиллар — минг дона	303	100,2
Тракторлар — минг дона	173	110
Қишлоқ хўжалик машиналари — жами миллион сўмлик	703	103
Трактор плуглари — минг дона	75,0	75
Трактор сеялкалари — минг дона	133	128
Трактор культиваторлари — минг дона	112	129
Трактор косилкалари — минг дона	59,5	107
Комбайнлар — минг дона:		
ғалла йиғиштирувчи комбайнлар	42,0	105
лавлаги йиғиштирувчи комбайнлар	8,8	97
Пахта териш машиналари — минг дона	4,0	132
Дон тозаловчи машиналар — минг дона	13,0	155
Экскаваторлар — минг дона	10,6	110
Ташиб олинган иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлаган ёғоч бу ҳисобга кирмайди)—миллион кубометр	141	99
Қоғоз — миллион тонна	1,6	110
Цемент — миллион тонна	34,4	110
Йиғма темир-бетон — миллион кубометр	27	112
Иморатбоп ғишт (колхозларда пиширилган ғишт бу ҳисобга кирмайди) — миллиард дона	15	100.8
Шифер — миллиард шартли тахта	2,0	99,8
Томга ёпиладиган юмшоқ материал — миллион квадратметр	521	107
Дераза ойнаси — миллион квадратметр	94	96
Газламалар — миллион квадратметр:		
ип газлама	2.720	103
жун газлама	220	96
зиғир толасидан тўқилган газлама	272	99,2
шойи газлама	405	99,2
Тикувчилик буюмлари — миллиард сўмлик	4,5	98
Ички трикотаж — миллион дона	353	114
Устки трикотаж — миллион дона	88	118
Чарм пойафзал — миллион жуфт	241	102
Гўшт*) — миллион тонна	1,9	133
Колбаса маҳсулотлари — минг тонна	750	106
Овланган балиқ ва денгиздан олинган маҳсулотлар — миллион тонна	3,1	115
Сариёғ*) — минг тонна	474	146
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари сутга айлантириб ҳисоблаганда (сут, творог, кефир, простокваша, қаймоқ, сметана, сирки ва ҳ. к)*) — миллион тонна	6,0	119
Сир*) — минг тонна	139	132
Ўсимлик ёғи*) — миллион тонна	1,4	132
Кондитер маҳсулотлари — миллион тонна	1,2	104
Консервалар — миллиард банка	2,1	104
Совун — миллион тонна	1,1	107
Ҳамма турдаги соат — миллион дона	14,8	103
Радиоприёмник ва радиолалар — миллион дона	2,5	107
Телевизорлар — минг дона	1.668	120
Холодильниклар — минг дона	734	138
Кир ювиш машиналари — минг дона	1.632	120
Мотоцикл ва мотороллерлар — минг дона	361	106
Велосипед ва мотовелосипедлар — миллион дона	1,9	107
Мебель — миллион сўмлик	884	105

Жадвалда кўрсатилган саноат буюмларнинг кўпчилиги бўйича ярим йиллик план тўла ва ошириб бажарилди. Ишлаб чиқариш юксалгани ҳолда, олтингугурт кислотаси, айрим турдаги синтетик смола ва пластмассалар, буғ ва гидравлик турбиналар, иморатбоп ғишт, радиоприёмник ва радиолалар, телевизорлар, холодильниклар, велосипед ва мотовелосипедлар чиқариш плани бирмунча кам бажарилди.

Иттифоқдош республикалар саноати айрим турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш планларини тўла бажармади. Масалан, **РСФСР** баъзи турдаги синтетик смолалар ва пластмассалар, буғ ва гидравлик турбиналар, металлургия ускуналари, иморатбоп ғишт, холодильниклар, велосипедлар, кондитер моллари; **Украина** 100 киловаттдан ортиқ қувватга эга бўлган ўзгарувчан ток электродвигателлар, прецизион станоклар; **Белоруссия** минерал ўғит, иморатбоп ғишт, ўсимлик ёғи; **Ўзбекистон** ип йигирувчи машиналар, шифер, йиғма темир-бетон, холодильниклар, консервалар; **Грузия** пўлат, капролактам, йиғма темир-бетон, иморатбоп ғишт, шойи газламалар, консервалар; **Озарбайжон** — минерал ўғит, нефть аппаратлари, химия ускуналари, қишлоқ хўжалик машиналари, шифер, йиғма темир-бетон, газламалар, холодильниклар, гўшт, сариёғ; **Тожикистон** газ, кўмир, тўқув станоклари, қишлоқ хўжалик машиналари, холодильниклар, консервалар; **Арманистон** химия ускуналари, цемент, шифер, консервалар ишлаб чиқариш планини тўла бажармади. Бошқа иттифоқдош республикалар, шунингдек СССРнинг баъзи министрликлари ва идоралари ҳам айрим турдаги саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш планини тўла бажармади.

Саноатда **меҳнат унумдорлиги** 5,4 процент ошди. Барча иттифоқдош республикалар меҳнат унумдорлигини ошириш ярим йиллик планини бажарди. Саноат маҳсулотининг **таннархини** камайтириш плани ҳам умуман мамлакатда тўла бажарилди.

Бироқ, саноатнинг ишида **жиддий камчиликлар** ҳам бор. Кўпгина корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш топшириқларини бажармаяпти, жамғарма тўплаш планларининг меҳнат унумдорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш чиқимларини камайтириш топшириқларининг бажарилишини таъминламаяпти. Бир қанча ҳолларда паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилишига йўл қўйиляпти ва шу муносабат билан истеъмолчилардан хусусан маданий-маиший ва рўзғор моллари ҳақида кўплаб шикоят тушяпти.

Сўнгги йилларда фойдаланишга топширилган бир қанча корхона ва цехларда янги технология процесслари секин ўзлаштирилаётганлиги, ишлаб чиқаришни ва таъминотни ташкил этишда камчиликлар содир бўлаётганлиги, қурилиш-монтаж ишларида чала қилинган ишлар борлиги, лойиҳалардаги ечимларнинг номукаммаллиги, ускуналарда конструктив камчиликлар ва нуқсонлар мавжудлиги орқасида **лойиҳада белгиланган қувват** даражасига етилгани йўқ. Масалан, Шарқий Сибирь, Грузия, Арманистон Халқ хўжалиги кенгашлари корхоналарида синтетик смолалар ва пластмассалар ишлаб чиқариш; Ўрта Урал, Эстония, Қозоғистон Халқ хўжалиги кенгашларининг баъзи корхоналарида минерал ўғит; Шимолий Кавказ, Днепр бўйи, Туркманистон Халқ хўжалиги кенгашларининг заводларида цемент; Ғарби-Шимол, Красноярск Халқ хўжалиги кенгашларининг комбинатларида қоғоз ишлаб чиқариш; Кузбасс, Донецк, Қарағанда Халқ хўжалиги кенгашларининг айрим шахталарида кўмир чиқариш соҳасидаги қувватлар лойиҳада белгиланган даражада тўлиқ ўзлаштирилмаган.

Ўтган ярим йилликда халқ хўжалигига **қарийб 1 миллион 400 минг ихтиро ва рационализаторлик таклифи жорий қилинди.**

Корхоналар илмий, тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар **халқ хўжалиги тармоқларида янги техникани ривожлантириш ва жорий қилиш соҳасида** катта ҳажмдаги ишларни бажардилар. Машина, ускуна, материал ва приборларнинг ҳозирги замон техникаси даражасида бўлган бир қанча янги турлари яратилди ва ишлаб чиқаришда ўзлаштирилди. Илғор технологияни жорий қилиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасидаги ишлар давом эттирилди. Бироқ, бир қанча халқ хўжалиги кенгашлари, министрликлар ва давлат комитетлари илмий тадқиқот ишларини ўтказиш ҳамда фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш юзасидан белгиланган планларни тўла ҳажмда бажармадилар.

Ишлаб чиқаришни, айниқса саноатда кенг қўлланиладиган буюмлар ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш соҳасидаги иш етарли даражада олиб борилмаяпти.

Ишлаб чиқариш, юк ташиш ва товар обороти янада ўсганлиги, шунингдек таннархи камайтирилганлиги натижасида ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан умуман халқ хўжалигида 11 процент, саноатда эса 9 процент кўп **фойда** олинди.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Қишлоқ хўжалиги ходимлари КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленуми қарорларини бажариш юзасидан кенг кўламда катта иш бошлаб юбордилар. Бу йил кўкламги — дала ишлари анча уюшқоқлик билан ўтказилди, колхоз ва совхозлар белгилаган кўкламги экин экиш плани ошириб бажарилди.

1965 йил ҳосили учун қишлоқ хўжалик экинлари **экилган майдон** 208 миллион гектар бўлиб, тоза шудгор майдонлари кўпайтирилгани ҳисобига, ўтган йилга нисбатан бирмунча камайди.

Хўжалик масалаларини ҳал қилишда колхоз ва совхозларга кенг равишда ташаббускорлик кўрсатиш имконияти бериб қўйилганлиги экиладиган экинларни танлаб олишда ижобий аҳамиятга эга бўлди. Колхоз ва совхозлар маҳаллий шароитларни ҳисобга олиб, экин майдонлари структурасини қайта кўриб чиқдилар ва бирмунча яхшилаб олдилар.

Кузги ва баҳори буғдой экилган майдон 70 миллион гектар, яъни ўтган йилдагидан 2,4 миллион гектар ёки 4 процент кўп бўлди; гречиха 421 минг гектар ёки 30 процент; шоли 10 процент кўп экилди. Кунгабоқар экини 237 минг гектар ёки 5 процент кўпайтирилди. Ўтзорлар майдони 2 миллион гектардан зиёд ёки 9 процент кенгайди.

Мамлакатнинг жанубий районларида ҳосилни йиғиштириб олиш қизғин тус олди.

1 июлгача **колхоз ва совхозларда** қанча чорва моллар борлигини қуйидаги рақамлардан кўриш мумкин.

	(миллион бош ҳисобида):		
	1963 й.	1964 й.	1965 й.
Қорамол	68,5	66,1	68,2
шу жумладан, сигирлар	22,5	22,5	23,0
Чўчқалар	51,2	35,7	40,9
Қўй ва эчкилар	133,8	126,1	129,9

Чорва маҳсулдорлиги ошди. Колхоз ва совхозларда ҳар бир сигирдан **соғилган сут** 29 процент кўпайиб, ярим йилликда 1.011 килограмм бўлди ва шу тариқа сўнгги беш йил ичида энг юксак даражага етди.

Чорва моллар туёғини ва унинг маҳсулдорлигини кўпайтириш асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳам кўпайтирилди.

Колхоз ва совхозларда ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан чорва маҳсулотлари етиштириш қуйидагича кўпайди: гўшт 37 процент, сут 32 процент, тухум 42 процент.

Мустаҳкам **ем-хашак базаси яратиш** чорвачиликда энг муҳим вазифа бўлиб қолмоқда, бу вазифани ҳал қилиш учун колхоз ва совхозлар ҳали катта иш қилишлари лозим бўлиб турибди.

Чорва маҳсулотлари етиштириш кўпайганлиги натижасида ана шу маҳсулотларни **давлат йўли билан кўпроқ харид қилиш** имконияти туғилди.

Ҳамма категориялардаги хўжаликларда қанча чорва маҳсулоти харид қилинганлигини қуйидаги рақамлардан кўриш мумкин:

	Биринчи ярим йилликда	
	1964 й.	1965 й.
Мол ва парранда (тирик вазнда) — миллион тонна	3,3	3,7
Сут — миллион тонна	13,0	17,9
Тухум — миллиард дона	5,3	7,1

Мол ва парранда харид қилиш ярим йиллик плани 121 процент, сут харид қилиш 120 процент ва тухум харид қилиш 113 процент бажарилди.

Қишлоқ хўжалиги ўтган ярим йилликда қуйидагиларни олди: физик бирлик ҳисобида 118 минг ёки 15 от кучига айлантириб ҳисоблаганда 235 минг трактор, 36 минг юк автомобили, 37 минг ғалла йиғиштирувчи комбайн, 19 минг силос йиғиштирувчи комбайн, 9 минг лавлаги йиғиштирувчи ва 3 минг картошка йиғиштирувчи комбайн, 45 минг қаторли жатка, қарийб 4 минг пахта териш машинаси. Кўп миқдорда тракторларга осиб ва тиркаб ишлатиладиган машиналар: плуглар, сеялкалар, культиваторлар, лушчильниклар, косилкалар, минерал ўғит сочғичлар, гербицид-аммиак машиналари етказиб берилди. Шунингдек 12,6 миллион тонна ёки ўтган йилнинг биринчи ярмидагидан 2,7 миллион тонна кўп минерал ўғит етказиб берилди.

III. ТРАНСПОРТ

Биринчи ярим йиллик план қуйидаги тахлитда бажарилди:

	1965 йил 1- ярмидаги юк обороти ва ташилган юклар	Ярим йиллик планнинг бажарилиш проценти	1965 йил 1- ярмида 1964 йилнинг 1- ярмига нисбатан процент ҳисобида
Юк обороти — миллиард тонна-километр			
Темир йўл транспорти	962	105	107
Умум фойдаланувидаги дарё транспорти	48	105	112
Умум фойдаланувидаги автомобиль транспорти	20	108	114
Нефтепровод транспорти	70	102	137
Ташилган юклар — миллон тонна			
Темир йўл транспорти	1.188	103	107
Умум фойдаланувидаги дарё транспорти	101	107	109
Умум фойдаланувидаги автомобиль транспорти	1.095	104	110
Қувурлар орқали ўтказилган нефть	110	103	108

Денгиз транспорти каботаж қатновида юк обороти планини 105 процент, юк ташиш планини 103 процент бажарди, чет эл қатновида юк ташиш планини ҳам бажарди. Кичик каботажда кемаларда металл, цемент, пахта, туз, ёғоч ва ўтин ташиш плани тўла бажарилмади. 1964 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан сув транспортининг ҳамма турларида юк обороти 28 процент, юк ташиш 11 процент кўпайди.

Ҳаво транспортида пассажир обороти ва юк обороти плани анча ошириб бажарилди; ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан пассажир обороти билан юк обороти 25 процент кўпайди.

Темир йўл транспортида электровоз ва тепловоз тортув кучини жорий этиш давом эттирилди. Темир йўл транспортининг умумий юк оборотида электровозлар билан тепловозлар бажарган юк обороти 84 процентни ташкил этди ҳамда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16 процент кўпайди. Тошкўмир, рудалар, қора металлар, ёғоч-тахталар, минерал ўғитлар ва ғалла юклари ташиш ярим йиллик плани тўла ва ошириб бажарилди; нефть юклари ташиш плани бажарилмай қолди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш ва юк ташиш таннархини камайтириш, вагонлар обороти ва бекор туришининг ўртача вақтини қисқартириш, юк поездлари қатновининг участка тезлигини, тортув кучининг ҳамма турларида поездлар вазнини ҳамда вагонлар билан локомотивларнинг бир суткалик ўртача иш унумини ошириш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилди.

Бироқ, бир қанча темир йўллар айрим юкларни ташиш планини, шунингдек вагонлар обороти ва бекор туриши вақтини қисқартириш, юк поездлари қатновининг участка тезлигини ошириш топшириқларини бажармади. Саноат корхоналарининг талайгина қисми вагонларнинг юк операциялари вақтида бекор туриши юзасидан белгиланган нормаларни бажармаяпти.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Давлат капитал маблағлари ҳисобидан умумий қиммати 9 миллиард сўм ёки ўтган йилнинг биринчи ярмидагидан 6 процент кўп бўлган янги **асосий фондлар** ишга туширилди.

Ўтган ярим йилликда кўмир, темир руда чиқарувчи, кокс, электр энергия, минерал ўғит, аммиак, олтингугурт кислотаси, автомобиль шиналари, цемент, целлюлоза, қоғоз ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи янги қувватлар қуриб битказилди ҳамда фойдаланишга топширилди. Бироқ, бир қанча республика ва областларда ишлаб чиқариш қувватларини ишга солиш планда кўрсатилган муддатдан анча кечиктириб юборилмоқда.

Давлат капитал маблағлари ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 10 процент кўпайди. Шу билан бирга, электростанциялар, электр ва иссиқлик шохобчалари қурилишига сарфланган капитал маблағлар ҳам 10 процент, нефть ва газ саноатига сарфланган маблағлар 19 процент, кўмир саноатига сарфланган капитал маблағлар 13 процент, металлургияга сарфланган капитал маблағлар 11 процент, машинасозликка сарфланган капитал маблағлар 8 процент, бинокорлик материаллари саноатига сарфланган капитал маблағлар 5 процент, енгил ва озиқ-овқат саноатига сарфланган капитал маблағлар 16 процент, қурилиш индустриясига сарфланган капитал маблағлар 28 процент, қишлоқ хўжалигига сарфланган капитал маблағлар 17 процент, транспортга сарфланган капитал маблағлар 5 процент кўпайди.

Пудратчи ташкилотлар қурилиш-монтаж ишлари планини умуман бажарди ва ишлар ҳажмини ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 11 процент кўпайтирди. Бироқ, давлат планида кўрсатилган кўпгина объектларни қуриш соҳасидаги топшириқлар бирмунча кам бажарилди.

Қурилишда **меҳнат унумдорлиги** ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан 7 процент ошди. Бинокорлик ташкилотлари қурилиш-монтаж ишлари **таннархини** 0,4 процент камайтирди, лекин қурилиш таннархини камайтириш плани бажарилаётгани йўқ.

Қурилиш ишлаб чиқаришини ташкил этишда ҳали ҳам жиддий камчиликлар бор. Иш вақтини бекор ўтказиш ва исроф қилиш ҳоллари содир бўлиб турибди. Қурилиш машиналари ва механизмларининг қувватидан тўлиқ фойдаланилмаяпти, айни маҳалда эса, катта ҳажмдаги оғир ва сермеҳнат бинокорлик ишлари ҳали ҳам қўлда бажарилаяпти.

V. ХАЛҚНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИНИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИ ОШИРИШ

Ярим йилликда **ишчи ва хизматчилар сони** ўрта ҳисобда 75,2 миллион кишидан иборат бўлди ҳамда 3,6 миллион киши ёки 5 процент кўпайди. Ишлаб чиқариш тармоқларида — саноатда, қурилишда, қишлоқ хўжалигида, транспортда ва алоқа корхоналарида ишчиларнинг, шунингдек инженер-техник ходимларнинг сони 2,3 миллион киши ёки 4,7 процент кўпайди. Маориф, соғлиқни сақлаш, илм-фан ва илмий хизмат кўрсатиш, савдо-сотиқ ва уй-жой коммунал хўжалигидаги ходимлар сони 1,3 миллион киши ёки 6 процент кўпайди.

Профессионал-техника билим юртлари ва мактаблари ўтган ярим йилликда 300 мингдан ортиқ ёш малакали ишчи тайёрлаб берди. Бундан ташқари, бевосита ишлаб чиқаришнинг ўзида кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш кенг миқёсларда олиб борилди.

СССР Олий Совети бешинчи сессиясининг қарорига мувофиқ, халқ хўжалигининг аҳолига бевосита хизмат кўрсатувчи бир қанча тармоқларида ишлаётган ходимларнинг **иш ҳақи** ўтган ярим йилликда муддатидан олдин **оширилди.** Ўтган йилнинг тўртинчи кварталида маориф ва соғлиқни сақлаш ходимларининг иш ҳақи оширилгач, шунинг орқасидан 1965 йилнинг биринчи ярмида уй-жой-коммунал хўжалик, савдо, умумий овқатланиш ва бошқа тармоқларда ишлаётган ходимлардан яна 10 миллион кишининг иш ҳақи оширилди.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларидаги ишчи ва хизматчилар учун 1 январдан бошлаб янги (оширилган) иш ҳақи минимуми ҳамма жойда жорий қилиб бўлинди.

Барча ишчи ва хизматчиларнинг **ўртача пуллик иш ҳақи** ўтган йилнинг шу давридагига **нисбатан** қарийб 6 процент кўп бўлди.

Чорва маҳсулотлари етиштириш кўпайганлиги ва харид нархлари оширилганлиги колхозларнинг пул даромадларини анча кўпайтирди, бу эса **колхозчиларга тўланадиган ҳақни 10** процентдан зиёд оширишга имкон берди.

Аҳоли **ижтимоий** истеъмол **фондлари** ҳисобидан пенсиялар, нафақалар, стипендиялар, бепул медицина ёрдами, санаторийларга ва дам олиш уйларига бепул ва имтиёзли шартлар билан путёвкалар олиш ҳамда болаларни болалар муассасаларида сақлаш, бепул таълим ва бошқа тўловлар учун 20,1 миллиард сўм ёки 1964 йилнинг биринчи ярмидагидан 12 процент кўп наф кўрди.

1965 йил биринчи ярмида **колхозчиларни давлат пенсияси билан таъминлаш** тартиби жорий этилди. 1 июлгача колхозчилар социал таъминотининг марказлаштирилган иттифоқ фонди маблағлари ҳисобидан пенсия олаётган пенсионерлар сони 6 миллион кишидан ошиб кетди, айни маҳалда пенсиялар тайинлаш ҳали давом этмоқда.

Меҳнаткашларнинг реал даромадлари ошиб бораётганлиги сабабли **аҳолининг омонат кассаларга қўйган пули** янада кўпаяверди: омонат кассаларга қўйилган пул ярим йилликда 1,5 миллиард сўмдан зиёд ёки 9 процент кўпайиб, 1 июлгача 17,2 миллиард сўмни ташкил этди.

Ярим йилликда давлат ва кооператив савдосининг **чакана товар обороти ҳажми** 48,7 миллиард сўм бўлиб, солиштирма нархларда 9,2 процент кўпайди. **Ярим йиллик чакана товар обороти плани 100.9 процент бажарилди.**

Давлат ва кооператив савдосида айрим товарларни сотиш қуйидагича ўзгарди:

	Ярим йилликда сотилгани 1964 йилнинг 1- ярмига нисбатан процент ҳисобида.
Нон маҳсулотлари	101
Гўшт, колбаса маҳсулотлари ва гўштдан тайёрланган бошқа маҳсулотлар	104
Балиқ, сельд ва балиқдан тайёрланган бошқа маҳсулотлар	100
Сариёғ	108
Ўсимлик ёғи	107
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари	123
Сир	122
Тухум	152
Қанд-шакар	102
Кондитер моллари	97
Чой	105
Картошка	116
Сабзавот	128
Мева	135
Цитрус мевалар	103
Ип газлама	99
Жун газлама	120
Шойи газлама	109
Устки ва ички кийим-кечак	115
Трикотаж буюмлар	113
Пайпоқ	115
Чарм пойафзал	112
Чинни — фаянс ва шиша идишлар	104
Совун	100
Мебель	104
Тикув машиналари	91
Холодильниклар	132
Кир ювиш машиналари	122
Пилесослар	120
Ҳамма турдаги соат	130
Мотоцикл ва мотороллерлар	110
Велосипед ва мотовелосипедлар	96
Радиоприемник ва радиолалар	140
Телевизорлар	128
Фотоаппаратлар	115
Енгил автомобиллар	85

Товар обороти анча ўсганлигига қарамай, аҳолининг халқ истеъмол қиладиган баъзи молларга бўлган талаби ҳали ҳам тўлиқ қондирилаётгани йўқ.

Жун, шойи газламаларнинг, зиғир толасидан тўқилган газламаларнинг, ана шундай газламалардан тикилган устки ва ички кийимларнинг ҳамда халқ истеъмол қиладиган бошқа баъзи молларнинг **давлат чакана нархлари** 25 апрелдан бошлаб **камайтирилди,** бу эса бир йилга ҳисоблаганда аҳолига 1 миллиард 124 миллион сўм ютуқ келтирди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўпайганлиги сабабли **колхоз бозорларидаги нархлар ҳам камайди.** Йирик шаҳарларда колхоз бозоридаги нархлар ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан ўрта ҳисобда 17 процент, шу жумладан деҳқончилик маҳсулотларининг нархлари 25 процент ва чорва маҳсулотларининг нархлари 2 процент камайди.

Ташқи савдо обороти ярим йилликда 6,7 миллиард сўм бўлди ва 3 процент кўпайди.

Халқ маорифи, фан ва маданият янада ривож топди.

Мамлакатда 69 миллион киши ўқишнинг ҳар хил турларига жалб қилинди. Умумий таълим мактабларининг ўзидагина 46,7 миллион ўқувчи, шу жумладан ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида 4,7 миллион ўқувчи таълим олди.

Шу йили 4 миллиондан кўпроқ ўқувчи саккиз йиллик маълумотга эга бўлди, 900 мингдан кўпроқ ўқувчи кундузги ўрта мактабларни ҳамда 450 минг киши ишчи ва қишлоқ ёшлари ўрта мактабларини тамомлаб чиқди.

Мамлакат олий ўқув юртларида 3,6 миллион ёки ўтган йилдагидан 348 минг кўп студент; ўрта махсус ўқув юртларида 3,3 миллион ёки ўтган йилдагидан 343 минг кўп киши ўқимоқда.

Бу йил олий ўқув юртлари қарийб 400 минг, ўрта махсус ўқув юртлари 600 мингдан кўпроқ мутахассис тайёрлаб чиқаради. Халқ хўжалиги ҳаммаси бўлиб 1 миллиондан ортиқ олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассис олади.

Давлат маблағлари ҳамда уй-жой қуриш кооперацияси маблағлари ҳисобидан биринчи ярим йилликда **умумий саҳни қарийб 21 миллион квадрат метрга яқин ёки ўтган йилнинг биринчи ярмидагидан бир миллион квадрат метр ортиқ бўлган 500 минг янги обод квартира фойдаланишга топширилди.** Бундан ташқари, ишчи ва хизматчилар, шунингдек колхозчилар ўз жамғармалари ҳисобидан ва давлат кредити ёрдами билан кўп миқдорда **якка уй-жойлар** қуриб олишди.

Маданий-маиший қурилишга сарфланган капитал маблағ кўпайди. Кўпгина янги **мактаблар, касалхоналар, мактабгача болалар муассасалари ва бошқа маданий-маиший объектлар** ишга туширилди.

Бироқ, уй-жойларни ва маданий-маиший объектларни фойдаланишга топшириш плани бажарилмади. Кўп ҳолларда уй-жойлар ва маданий-маиший объектлар қурилишини қанча вақт давом эттириш юзасидан белгиланган планларга риоя қилинмаяпти. Кўпинча бу объектлар қурилиш ишлари чалачулпа ва паст сифатли бажарилган ҳолда фойдаланишга топшириляпти.

Аҳолига **маиший хизмат кўрсатиш** соҳасидаги ишлар ҳажми кўпайди. Аҳолига саноат характерига эга бўлган хизматлар кўрсатиш (якка тартибда пойафзал, кийим ремонт қилиш ва тикиб бериш, мебель, металл буюмлар, телевизорлар, холодильниклар ремонт қилиш, химиявий усулда тозалаш, бўяш ва ҳ. к.), 17 процент, шу жумладан қишлоқ жойларида 29 процент кўпайди. Саноат характерига эга бўлмаган хизматлар кўрсатиш (кирхоналар, ҳаммомлар, сартарошхоналар, фотографиялар, ижара пунктлари, маиший хизмат бюролари ва ҳок.) 19 процент, шу жумладан қишлоқ жойларида 34 процент кўпайди. Бироқ, маиший корхоналар тармоғи айниқса қишлоқ жойларида ҳали ҳам етарли эмас. Маиший корхоналар томонидан бажарилаётган ишларнинг сифати бир қанча ҳолларда аҳолининг эҳтиёжларини қондирмаяпти.

Аҳолига **медицина хизмати кўрсатишни** янада яхшилаш давом этди. Касалхоналар, туғруқхоналар, диспансерлар, хотин-қизлар консультациялари, болалар консультациялари ва поликлиникалари, санаторийлар, дам олиш уйлари, пансионатлар, санитария-профилактика ва бошқа хил соғлиқни сақлаш муассасалари шохобчаси кенгайтирилди.

1965 йил 1 июлгача Совет Иттифоқининг аҳолиси 230,5 миллион кишидан иборат бўлди.

* * *

Етти йилликнинг сўнгги ярим йилидан олдинги 1965 йилнинг биринчи ярми якунлари СССР халқ хўжалиги янада ривожланганлигидан ва совет кишиларининг фаровонлиги янада ошганлигидан далолат бермоқда.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

*) — Колхозларда етиштирилган ва аҳоли рўзғорда етиштиргани бу ҳисобга кирмайди.

КОЛХОЗ УСТАВИ ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК

ПЛАНЛАШТИРИШ ВА УСТАВ

Яқинда районимизда экономистларнинг йиғилиши бўлди. Бунда навбатдаги беш йиллик планнинг контроль рақамлари муҳокама қилинди. Муҳокама вақтида бир қанча саволлар тушди. Бироқ бу саволлар жавобсиз қолаверди.

Масалан, 1935 йилда қабул қилинган колхоз Уставининг IV бўлимидаги «Е» бандида колхозчиларга шахсий молларини боқиш учун колхоз правлениеси пулга сотадиган ем-хашак етказиб бериши зарурлиги кўзда тутилган. Илгари бунга риоя қилинмай келинарди. Чунки, у вақтларда ўзлаштирилмаган ерлар, пода боқиш мумкин бўлган қўриқлар кўп эди. Колхозчилар шундан фойдаланардилар. Эндиликда аҳвол бутунлай ўзгариб кетди. Илгариги қўриқлар экин майдонларига айлантирилди. Мол боқадиган ерлар қолмагани учун қишлоқларда подачи ва пода қолмади. Бизнинг қишлоғимизда беш йилдан бери колхозчилар молини подага ҳайдамайди. Демак, энди уставга мувофиқ колхозчиларнинг моли учун керак бўлган ем-хашак тўғрисида ҳам колхоз правлениеси ғамхўрлик қилиши лозим.

Колхозимизда 585 хонадон бор. Уставга мувофиқ ҳар бир хонадон бир сигир, бир бузоқ, бир ғунажин, 4 та қўй боқадиган бўлса, колхозчиларнинг моли ва қўйи 4200 бошдан ошиб кетади. Шунча молни уватларда боқиш мумкин эмас.

Бизнинг колхозда 2286 гектар ҳайдаладиган ер бор. Шундан сувли ерлар 1966 йилда 1999 гектар бўлиши кўзда тутилади. Аммо бу ерлардан 100 гектари шартли суғориладиган ерлар, 1400 гектар майдонда пахта етиштирилади. 50 гектар боғимиз бор. 184 гектар ерда беда ва бошқа экинлар ўстирилади. Бундан ташқари 600 бош қорамол, шундан 200 бош сигир, 2000 бош қўй, 125 бош йилқи бор. Колхоз чорваси учун беда, макка экадиган ер, тоғда яйлов бор.

Планлаштирилганда колхоз чорваси учун ем-хашак етиштириш назарда тутилган. Бироқ колхозчиларнинг моллари учун ем-хашак етказиш, ёки пода шаклида боқиш учун ер ажратилмаган. Ҳозирги шароитда колхозчилар учун якка тартибда мол боқиш имкони берилган экан, бунинг учун зарур ер, ем-хашак ҳам бўлиши керак. Контроль рақамлар муҳокама қилинган вақтда шу тўғридаги саволимизнинг жавобсиз қолиши бизни ажаблантирди.

Қўлимизда устав, уставдан ташқари «Колхознинг ички тартиб қоидалари» деган махсус қўлланма бор. Мана шу ички тартиб қоидаларда жуда кўп муҳим масалаларни ҳал қилиш учун йўл-йўриқлар кўрсатилган. Аммо кўпчилик хўжаликлардаги раҳбарлар, бухгалтерлар унга риоя қилиш уёқда турсин, ҳатто шундай қўлланма борлигидан мутлақо бехабардирлар.

Колхоз Устави қонун. Унга қатъий амал қилиш лозим. Лекин шу Уставни ўқиб амал қиламан деган киши ҳозир уни қидириб тополмайди. Амалда устав унутилаяпти. У пропаганда қилинмаяпти. Шунинг учун унда кўзда тутилган масалаларга риоя қилинмаяпти. Биз энди юқори ташкилотлар ҳам, қуйи ташкилотлар ҳам устав доирасида иш тутишлари, уни ҳурмат қилишлари керак, деб ҳисоблаймиз.

Колхознинг ички тартиб қоидаларига доир баъзи масалалар ҳақида икки оғиз гапирмоқчимиз. Колхоз хўжалиги ҳисоб-китоб билан мустаҳкамдир. Ҳисоб-китобсиз ишнинг бош-оёғини топиб бўлмайди. Лекин гоҳо мана шунга қарши ҳаракатлар ҳам бўлиб туради. Кейинги вақтлар табелчиларни йўқотиш тўғрисида уринишлар бўлди. Ахир ҳисоб-китобсиз бир иш қилиб бўлмайди-ку. Агар табелчиларнинг ролини ошириш тўғрисида, уларни даладаги экономист-агрономлар даражасига кўтариш тўғрисида ғамхўрлик қилинса биз икки қўллаб қувватлар эдик. Табелчилар колхоз кассасининг посбони. Колхоз маблағи улар тузган ҳужжатларга таяниб сарфланади. Колхоз маблағининг тежалиши, даладаги ишнинг сифатли бажарилиши, маҳсулот таннархининг камайиши, ёки ошиб кетиши биринчи навбатда табелчиларга боғлиқ. Шунинг учун уларнинг ролини ошириш тўғрисида, моддий жиҳатдан рағбатлантириш тўғрисида ўйлаш лозим.

Колхозимизда Камол Исомов, Расул Нуриев, Камол Зиёвиддинов сингари кўп йиллик тажрибага эга бўлган табелчилар бор. Улар бухгалтерлик ишларининг кўп томонларини яхши тушунадилар. Шу билан бирга деҳқончилик ишларида кўзлари пишган. Шунинг учун колхозчилар уларга қулоқ соладилар, айтганларини бажаради. Агар табелчилар иши мустаҳкамланса ўз-ўзидан звеноларга умумий тарзда раҳбарлик қиладиган бригада ёки участка бошлиқларининг кераги бўлмай қолади.

Ҳозир ҳисоб-китоб ишларига жуда катта эътибор бериляпти. Бунинг учун уларга дастлабки ҳужжатларни тайёрлаб берадиган табелчиларнинг билимини, малакасини ошириш зарур. Одатда колхозларда агротехника, ҳамда механизатор кадрлар малакасини оширишга доир ўқишлар бўлади-ю, табелчиларни ўқитадиган мактаб очилмайди. Бу бизнингча нотўғри. Табелчиларни ўқитиш зарур. Улар ҳам ҳисоб-китоб ишларидан, агрономлик билимидан маълум даражада хабардор бўлсинлар.

Колхозлар билан колхозлар ўртасидаги муносабатлар ҳақида ҳам маълум тартиб-қоида бўлиши керак. Баъзан бир колхоз раҳбари қўшни колхоздаги интизомни бузадиганларни қўллаб-қувватлаб, кўчириб кетадилар, қарзи борми-йўқмилигини, у одамнинг қандай ишлашини суриштирмайдилар. Колхозлар билан колхозлар ўртасидаги муносабатлар айрим хўжаликларнинг, ёки айрим шахсларнинг манфаати нуқтаи назаридан қараб эмас, балки давлат, халқ манфаати нуқтаи назаридан қараб ҳал қилиниши лозим. У ҳамма колхозларда баравар интизомни мустаҳкамлашга, интизомсизларга зарба беришга қаратилиши зарур.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоқ хўжалигининг тараққиёт йўлларини равшан кўрсатиб берди. Бундан 30 йил илгари қабул қилинган колхоз Уставини ўзгартириш, колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съездига тайёрлик кўришни лозим топди. Бундан бизнинг колхозчилар беҳад миннатдордирлар. Шунинг учун зўр ҳиммат билан ишлаяптилар. Чорвадорларимиз йиллик сут тайёрлаш планини ошириб, гўшт тайёрлашни 78 процент қилиб бажардилар. Пиллачиларимиз 15 тонна пилла етиштириб, планни ошириб адо этдилар. Пахтакорларимизнинг ҳам ҳиммати баланд. Улар планни ошириб бажариш учун пухта замин яратмоқдалар. 1400 гектар ердаги ғўза машина теримига мослаб парвариш қилинмоқда. 30 та пахта териш машинаси бор, шундан 16 таси капитал ремонт қилиняпти.

Март Пленуми қарорларидан руҳланган колхозчиларимиз колхознинг янги Устави тузилишига ва бу Устав ҳозирги талабларига мос келадиган қилиб тузилишига қаттиқ ишонадилар.

Холиқул АБДИҚУЛОВ,
Бўка районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

Мирзақул БОБОЕВ,
колхознинг бош экономисти.

ХАШАК ЖАМҒАРИШ ҚИЗҒИН

«Правда» газетасининг 50 йиллиги» номли 11-«Писком» совхози боғдорчилик, ғаллачилик билан бир қаторда чорвачилик соҳасида ҳам салмоқли ўринни эгаллайди. Шунинг учун ҳам совхоз кишилари чорва молларини қишдан семиз ва соғлом чиқариш, маҳсулдорлигини ошириш учун ҳозирдан пухта тайёргарлик кўришаяпти.

Бу йил ўтган йиллардагига нисбатан ёғингарчилик кам бўлди. Шу сабабли тоғ ёнбағрларидаги адр ва қирларда табиий пичан яхши ўсмади. Дағал хашак жамғариш бир мунча қийинлашди. Шуни ҳисобга олган совхоз чорвадорлари ғанимат фурсатни қўлдан бой бермай, бор имкониятлардан самарали фойдаланмоқдалар. Табиий пичан сарғайиб қуриб қолмасдан, уни тезроқ ўриб олиш, ғарамлаш чоралари кўрилмоқда. Совхознинг биргина Нуриддин Аҳроров бошлиқ 3-бўлимида 500 тонна дағал хашак, беда жамғарилиши лозим эди. Бўлим ишчилари ҳозиргача 325 тонна ем-хашак жамғариб молхоналар ёнига ғарамлаб қўйишди.

Бўлимда 33 гектар шартли суғориладиган ерларда беда етиштирилади. Унинг ҳар гектаридан йил охиригача 5150 килограммдан беда ўриб олиш мўлжалланмоқда. Бунинг учун вақти-вақти билан беда қондириб суғорилаяпти.

Ем-хашак жамғаришда механизаторлардан Иван Цевелев, Султонбек Жумабоев ўртоқлар бошқаларга намуна бўлишмоқда. Улар «Белорус» трактори билан кунига планда белгиланган 4 гектар ўрнига 7—8 гектардан пичан ўришяпти. Тайёрланган ем-хашакни молхоналар ёнига ташиб келтиришда шофёрлардан Бўстон Саидзода Абхад, Мирзаюсуф Абдурашидов ўртоқлар кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлишмоқда. Улар 9—10 километрли йўлга 4—5 мартадан қатнамоқдалар.

Бўлимда силос бостириш учун экилган 10 гектар ердаги маккажўхори ҳам яхши парвариш қилинмоқда. Яқин ўртада силос тайёрлашга киришилади.

У. СУЛАЙМОНОВ.

Ўрта Чирчиқ районидаги машъал Охунбобоев номли колхоз механизаторлари бу йил 800 гектар майдонда етиштириладиган пахта ҳосилини «зангори кема»лар билан териб олишга аҳд қилишган. Шу кунларда улар машиналар ремонтини тобора авж олдирмоқдалар. Фотомухбир В. Сироткин олган мана бу суратда колхоз механизатори Тошхўжа Дилмоновни кўриб турибсиз. У ўз агрегатини ремонт қилиб бўлай деб қолди. Ўртоқ Т. Дилмонов бу йил камида 100 тонна пахта териш мажбуриятини олган.

БИРИ-БИРИГА УСТОЗ

(Л А В Ҳ А)

Эрталабки чой ичиб бўлинди. Нонушта қилганлар бирин-кетин ўринларидан туриб пахтазор томон йўл олишди. Шийпон устунига ўрнатилган катта карнайдан эшитилаётган ашула ҳам тугади.

Лекин Турсунойдан дарак йўқ эди. Қизиқ, нима гап бўлдийкин унга. Ҳар куни эрталаб келиб, кеч қайтардику. Тушлик овқатини ҳам апил-тапил еб ишга енг шимариб кетарди.

Сифат инспектори кўринди. Саодатхон тоқатсизланиб, ундан сўради:

— Турсуной опамлардан ҳалигача дарак йўқ-а.

— Кўнглинг тўқ бўлсин. Бир кунга жавоб бердик. Уйида иши бор экан.

Кейин, сифат инспектори Саодатхоннинг ёнига келдида сўзини давом эттирди.

— Хўв, ана қарагин. Ўтган куни нариги пайкалдан унга бешта қаторни бўлиб бергандим. Қойил қилиб чопди. Ишни ҳаммадан олдин, сифатли тамомлади, бегона ўтларнинг илдизини таг-томири билан юлиб ташлабди. Доим ишини тез сифатли қилади. Сен ҳам ана шундай тез ва сифатли ишлайдиган бўлсанг, дам олиш кунингдан ташқари яна бир кунга жавоб беришимиз мумкин. Рўзғорингдаги ишларни қилиб оласан. Онангга ёрдам берасан.

Саодат инспектор сўзининг мағзини чақа бошлади. У қандай қилиб бир қаторни тез чопиқдан чиқариб қўйганлигини ҳам сезмай қолди. Ариқ бошига чиқиб, толтагида бироз дам олмоқчи бўлди. Лекин бу фикрдан қайтди. Турсуной ишлаган карта томон кетди. Қаторма-қатор юриб чопиқнинг сифатини кўздан кечирди. Ғўзаларнинг аҳволи билан қизиқди хавасингиз келади. Инспекторнинг сўзида жон бор экан. У софдиллик билан бор гапни айтибди. Ғўзага Турсунойнинг меҳнати сингганлиги кўриниб турибди. Сершох, ҳар бирида уч-тўрттадан тугунча бор. Айниқса ғўзанинг пастки шохларида ҳосил кўп. Гул ўрнини бодроқдек кўсаклар эгаллабди. Ғўзанинг озуқасига шерик бўлаётган ғумай йўқ. Бошқа ён карталардаги ғўзаларнинг ривожи ҳам чакки эмас.

Буларнинг ҳаммаси Саодатнинг кўнглини кўтарди. Ғўзага бўлган меҳр-муҳаббатини яна ҳам оширди.

— Баракали ишлаб, ўзингга ажратилган жойни чамандек қилиб қўйсанг, қандай яхши, — ўйларди у, — ҳа ишда интизом бўлса ёмон бўлмас экан. Меҳнатинг сени улуғлайди, бу соҳада Турсуной опамдан ўрнак олсак арзийди. У уч боласини боқади кийинтиради, яхши қарайди. Уйининг ишини саранжом қилиб, далага ошиқади. Топшириқни сидқидилдан бажаради. Отасичи? Доим далада. Ўз касбига ихлос қўйган. Кексайиб қолдим, деб қўл қовуштириб ўтирмайди. 20 йилдан бери бир касбда — сувчилик қилади. Мен ҳам опамдан қолишмай, илғорлардан ўрнак олиб ишласам ёмон бўлмайди. Бўш вақтимни топиб онамга ёрдам қиламан.

Ўша куни Саодат жуда ғайрат қилди, у ёқ-бу ёққа қайрилиб ҳам қарамади. Ғўзани сифатли ишлашга эътибор берди.

— Ҳар туп кўчатда бир ярим-икки кўчат ҳосили етиштирилса борми, — деди у, — ҳаммага фойда. Колхозимиз бой, турмушимиз фаровон бўлади. Иш кунига олинадиган ҳақ-чи. Ёмон бўлмайди. Ҳозир ҳар ярим ойликда 60 сўмдан аванс олинаётган бўлса, план тўлиб, мажбурият ошириб бажарилиб кетса борми, даромад ундан ҳам кўп бўлади. Ҳатто икки ярим барobardan ҳам ошиб кетиши мумкин. Ота-боланинг бир йиллик даромади ҳисобига рўзғорнинг қанчадан-қанча камчиликларини битказиш мумкин бўлади.

Саодатхон бошқалардан қолишмасдан ишлашга ҳаракат қиларди. Ўз тенгқурлари Ҳолбуви ҳамда Фотималар билан бирга ишга чиқиб, бирга қайтарди. Саодатхон яхшиларга эргашди. У ҳам илғорлар сафидан тезда ўрин олди.

Деҳқонлар бир-бирлари билан ҳамжиҳатликда иш тутиб, кенг майдонларда мўл ҳосил етиштира бошладилар. Ҳа, Абдусамат Хўжамов бошлиқ 9-участканинг аъзолари бир-бирлари билан жуда иноқ, аҳил яшашади. Ешу-қари бир бирига ёрдамлашади, тўй-томошаларни бирга ўтказишади. Уй-жой қурилишида эса ҳашар ташкил қилишиб яқиндан ёрдам беришади. Шунинг учун ҳам бу ерда иш аниқ режа ва тартиб билан кетяпти.

Участканинг 55 гектар пахтазори бор. Тўртта картадан иборат. Ҳар бирида кўчат етарли ҳамма карталар участка аъзоларининг кучига қараб тақсимланган. Бир картага ишлов бериш тамом бўлдими, иккинчи картага ўтилади. Унинг қаторлари ҳам аъзоларга бўлиб берилади. Қандай қилиб? Жуда оддий. Аввалги чопиқда ким қайси қаторда ишлаган бўлса кейинги гал ҳам ўша ерда ишлайди. Оқибатда ким қандай сифат билан ишлагани ғўза ривожидан аниқ кўринади, қолади. Бу ғўзага ҳам, деҳқонга ҳам ҳар жиҳатдан фойдали.

Участка деҳқонлари ишни юқоридаги тартиб асосида олиб боришиб, яхши кўрсаткичларга эришяпти. Ҳар бир картада звено аъзосининг 6—7 тадан эгати бор. Уват бошида у қаторларнинг кимга тегишли ва неча гектарни ташкил этганлиги ёзиб қўйилган. Шу сабабли ҳар бир деҳқон ўзига биркитилган карталарда кўпроқ ҳосил тўплашга ҳаракат қиляпти. Сифатли ишлов берилиб ғўзаси беғубор ўсаётган карталарга қўшимча ишлов берилмаяпти. Ана шу йўл билан яхши ишлаган деҳқонларга дам олиш кунларидан ташқари қўшимча равишда дам олиш учун жавоб бериляпти.

Участка бошлиғининг ўзи ишга бош-қош бўлиш билан бир қаторда ғўзани культивация қилишда шахсан ўрнак бўлди. Июлнинг ўтган 20 куни ҳам қувончли бўлди. Майдонларга икки марта озуқа берилди. Шарбат оқизилди. Шундан кейин шох ва ундаги кўсаклар кўпайди. Олдинги ғўзаларда ҳосил шохлари 15 тага етди. Бўлиқ пайкаллардаги ғўзалар шу кунларда чеканка қилиняпти.

Агар участка бошлиғи билан гаплашиб қолсангиз, у деҳқонларнинг ҳар қандай қийинчиликларга бардош бериб, мўл ҳосил тўплаётганликлари ҳақида қувониб гапиради. Тўғри, бу ерда пахтадан ҳосил етиштириш осонлик билан қўлга киритилмайди. Участканинг ери тўқайзор. Бир жойда икки марта сув берилса, баъзи карталарга эса 6—7 марта сув оқизиш талаб қилинади.

— Планни бажариш учун, — дейди участка бошлиғи, — ҳар тупда 9—10 тадан кўсак тўплашимиз керак. Мажбуриятни бажариш учун 10—12 тадан кўсак бўлса етарли. Биз кузда об-ҳавонинг қандай келишини аниқ билмаймиз. Шу сабабли ҳозирдан ҳар қандай қийинчиликларни енгишга тайёр туришимиз керак. Буни биз ҳисобга олиб ҳар туп ғўзада 10—15 тадан кўсак тўплашга аҳд қилдик. Курашимиз аввалги мажбуриятдан анча устунроқ. 30 центнердан «оқ олтин» етиштиришни мўлжаллаб турибмиз.

Ишни ҳисоб-китобли қилган деҳқон ҳеч янглишмайди. Янги-янги марраларни қўлга кирита беради. Ўртоқ Хўжамов бошлиқ участка деҳқонлари шу кунларда ҳар бир ишни ҳисоб-китоб асосида олиб боришяпти. Улар бир кунни ҳам бекорга ўтказмасдан, терим бошлангунга қадар қатор ораларига ишлов беришни давом эттиришга аҳд қилганлар.

М. ҒОЗИЕВ.
Янгийўл. «Интернационал» колхози.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

СИФАТ БИРИНЧИ ЎРИНГА ҚЎЙИЛМОҚДА

НАМАНГАН трансформатор заводи ўн икки хил маркадаги трансформатор ва калориферларни ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Завод коллективи ана шу корхона барпо этилган куннинг уч йиллиги арафасида муҳим воқеани — чет элларга маҳсулот чиқарила бошланганлигини нишонлади.

Завод маркасининг шарафи учун бошланган мусобақада ҳозир бутун коллектив қатнашмоқда. Йиғув участкасида бригадир Р. Ражабов ташаббуси билан деталларни биринчи кўрсатишдаёқ топшириш усули жорий қилинди. Трансформатор цехида янги конструкцияли рейкалар қўлланила бошланди. Бу эса, сифатни яхшилаб, металл сарфлашни камайтирмоқда.

ЯНГИ МЕХАНИЗАТОР КАДРЛАР ТАЙЁРЛАНМОҚДА

БУХОРО областидаги «Когон» пахтачилик совхозида ташкил қилинган уч ҳафталик курсда машғулотлар бошланди. Бу ерда пахта териш машиналарини бошқариш техникасини билмаган ўттиз ёш механизатор таълим олмоқда. Айни маҳалда «Узсельхозтехника» район бирлашмалари ҳузурида курслар ҳам ишлай бошлади. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртларида ҳам ўқиш давом этаётир. Бу ерда ёш колхозчилардан 1.127 киши «ХВС» машиналарини ҳайдашни ўрганмоқда.

Республикада пахта йиғим-терими бошланиши олдидан «зангори кемалар»нинг 33 минг капитани штурвал олдида ўтирадилар. Булардан 7,5 минг киши ана шу техникани биринчи марта бошқаради. (УзТАГ).

ЯНГИ БУҒДОЙ ҲОСИЛИДАН УН

Ўзбекистон тегирмонлари янги ҳосил дондан ун тортишга киришдилар. Тошкентдаги 2-тегирмон комбинати, Каттақўрғон тегирмони ва бошқа корхоналар дастлабки бир неча тонна буғдой уни бердилар.

ЎҚУВ КИТОБЛАРИ

Республика «Ўқитувчи» нашриёти янги ўқув йили учун ўн миллионга яқин дарслик ва юз номдан кўпроқ қўлланма нашр этди. Нашр этилган китоблар орасида рус мактабларининг саккизинчи синфлари учун ўзбек тили дарслиги, тўртинчи синфлар учун СССР тарихига доир ҳикоялар бор. Ўзбек мактабларининг ўқувчилари француз тили дарслигини ва еттинчи-саккизинчи синфлар учун музика дарслигини олдилар.

ИНСОН БУРЧИ

Мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш авж олдирилган ҳозирги кунда меҳнаткашларни бурчни англаш руҳида тарбиялаш катта аҳамиятга эга. КПСС Программасида таъкидланганидек, коммунизм даврида ишлаб чиқаришнинг юксак ривожи ижтимоий бурчни англаш асосида таъминланади.

Бурч марксча-ленинча этиканинг муҳим категорияси бўлиб, кишининг коллектив, халқ, Ватан, Коммунистик партия, оила, ўртоқлари олдидаги зарурий мажбурияти ва вазифасидир. У ахлоқ кодексининг муҳим принципларидан бири ҳисобланади.

Бурч бажарилаётган вазифанинг характерига қараб турли шаклда намоён бўлади. Ватан олдидаги бурч ватанпарварлик бурчи, фарзанднинг ота-она олдидаги бурчи эса, фарзандлик бурчи деб аталади. Булардан ташқари бурчнинг интернационал бурч, инсонпарварлик бурчи, меҳнат қилиш бурчи, коллективизм бурчи ва ҳоказо каби шакллари ҳам мавжуд.

Бурчнинг коммунистик ахлоқ категорияси сифатидаги хусусияти шундаки, у кишини коммунистик ахлоқ нормаларига амал қилишга, коллектив, халқ, Ватан, Коммунистик партия иши учун фидокорлик қилишга ундайди. Бурчнинг бу хусусияти унинг коммунистик ахлоқнинг бошқа категориялари билан, жумладан шон-шараф, бахт, виждон категориялари билан бўлган муносабатида яққол кўзга ташланади.

Немис философи Иммануил Кант **«Бурч! Олижаноб, буюк сўз. Одамлар эришиши мумкин бўлган қадр-қимматнинг зарур шарти фақат ундан келиб чиқади. У шундай буюк нарсаки, кишини юксакликка кўтаради»** деб тўғри айтган эди. Ҳақиқатан ҳам инсон коллектив, жамият, халқ, она-Ватан олдидаги бурчини қанчалик яхши бажарса, унинг шарафи, ҳурмати шунчалик ошади. Совет космонавтлари космосни эгаллаш бобида катта ғалабага эришдилар. Шунинг учун ҳам уларга бутун инсоният қойил қолди, уларнинг шон-шуҳрати бутун жаҳонга тарқалди.

Турсуной Охунова, Валентин Тюпко, Искандар Юсупов, Любовь Ли каби ишлаб чиқариш илғорлари меҳнат соҳасида катта шижоат кўрсатиб, бурчларини юксак онглилик билан бажарганликлари ва бажараётганликлари туфайли ҳам уларнинг шон-шуҳрати баланд.

Жамият, халқ, Ватан, оила, ўртоқлари олдидаги ўз бурчини бажарган инсонгина бахтли бўлиши мумкин. Бахт эса инсоннинг ижтимоий, шахсий ҳаётдаги фаолиятидан мамнунлигини ифодалайди. Бурчни яхши бажарган инсоннинг виждони пок бўлади. Бурчини бажармаган киши ҳатти-ҳаракатининг нотўғри эканлигини англагач, ўзини ноқулай ҳис этади, унинг виждони азобланади, уялади. Уялиш эса К. Маркс айтганидек, «Кишининг ўзига қаратилган маълум тарздаги ғазабидир».

Бурчнинг мазмуни ижтимоий-иқтисодий муносабатлар, жамиятнинг объектив эҳтиёжлари томонидан белгиланади. Мамлакатимиз тараққиётининг ҳозирги босқичида совет кишисининг бурчи коммунизм қурилиши планларини амалга ошириш учун курашишдан иборатдир.

Ижтимоий бурчни юксак даражада англаш ва уни активлик билан бажариш жамият тараққиётида муҳим аҳамиятга эгадир. Совет кишилари ҳозирги даврда ўз ижтимоий бурчини тўла, чуқур англаши, уни активлик, юксак онглилик билан бажариши натижасида коммунизмнинг энг асосий иқтисодий проблемаси-моддий-техника базаси яратилмоқда: техника тараққиёти тезлашмоқда, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари кўпаймоқда, халқ бойлиги иқтисод қилинмоқда, меҳнат унумдорлиги ошмоқда. В. И. Ленин айтганидек, меҳнат унумдорлигининг ошиши эса жамиятимизнинг олға томон боришида, ижтимоий-иқтисодий тараққиётида энг муҳим ва асосий воситасидир.

К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин ва уларнинг сафдошлари, атоқли революционерлар бурчни бажариш кишининг маънавий талаби, ҳаётий эҳтиёжига айланган бўлмоғи лозим деб ҳисоблашган ва унга амал қилиш намунасини кўрсатганлар. Улар ўзларининг бутун ҳаётини ишчилар синфи, меҳнаткашлар оммаси олдидаги бурчларини бажаришга бағишлаган эдилар.

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

Совет давлатининг атоқли арбоби Феликс Дзержинский революция, халқ учун хизмат қилишни мажбурият ёки вазифа эмас, балки табиий зарурият деб билган. «Биринчи қамалгандан кейин ҳам, — деб ёзган эди у, — мен ўз бурчимдан чекинмаган эдим. Ўз олдимизга қўйган вазифани амалга ошириш учун мен кабилар умумий манфаат йўлида ўз шахсий фароғатидан, ҳаётидан ҳам воз кечмоқлари лозим».

Совет кишилари бурчга амал қилишни мажбурият, вазифа эмас, балки ҳаётий эҳтиёж, маънавий талаб деб билганликлари учун ҳам ҳар қандай қийин аҳволга, ноқулай вазиятга тушиб қолган вақтларида ҳам халқ, Ватан, Коммунистик партия олдидаги бурчни садоқат билан бажарадилар. Ёзувчи Вали Ғофуров жасорати фикримизнинг далили бўлаолади. Вали Ғофуров Улуғ Ватан уруши йилларида кўзидан ажралди. Лекин у Ватан, халқ олдидаги бурчини адо этмасдан, жамият манфаати йўлида хизмат қилмасдан тураолмади. У игна билан тешиб «Вафодор» деган автобиографик роман ёзди.

Бурчга амал қилиш эътиқодга айлангани учун ҳам, унга амал қилишни ҳаётий талаб деб ҳисоблаганликлари учун ҳам абразив буюмлари комбинати рационализаторлари ва ихтирочилари 1965 йилнинг биринчи квартали давомида 53 та таклиф киритганлар, ундан 26 таси ишлаб чиқаришга тўла жорий этилиши натижасида корхона 39,9 минг сўмлик фойда олган. Оҳангарон ГРЭСининг рационализатор ва ихтирочилари эса 1964 йил давомида 263 та таклиф киритганлар, ундан 26 таси ишлаб чиқаришга жорий этилиши туфайли 200 минг сўмдан кўпроқ маблағ тежаб қолинган.

Ҳозирги кунда коммунизм жамияти кишисига хос бўлган ижтимоий бурчни чуқур англаш, уни ҳаётий эҳтиёж деб билиб, юксак активлик билан бажариш билан бирга ҳаётимизда бурчни бажармаслик: текинхўрлик, халқ мулкини ўғирлаш, савдогарчилик қилиш, социалистик қонунчиликни бузиш, коммунистик ахлоқ нормаларига риоя қилмаслик, бурчни чуқур англамаслик, уни бажаришга пассив муносабатда бўлиш ҳолларини ҳам учратамиз.

Мана бундай ҳодисалар жамиятимизнинг олға томон боришига зарар келтиради, уларни тугатмай туриб коммунизм жамиятига ўтиш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам ҳар бир илғор совет кишиси ижтимоий манфаатларга зарар келтирувчи ана шундай ҳатти-ҳаракатларга нисбатан шафқатсиз бўлиши, уларга қарши муросасиз курашиши ҳамда бу ишда юксак активлик, ташаббус кўрсатиши лозим.

Коммунизм жамиятида ижтимоий-иқтисодий муносабатлар юксак даражада тараққий этган, моддий ва маданий буюмлар мўл-кўл бўлади, «Ҳар кимдан қобилиятига яраша, ҳар кимга эҳтиёжига яраша» деган принцип жорий этилади. Шахсий ва ижтимоий манфаатлар гармонияси тўла амалга ошади. Инсон фаровонлиги ва бахти тўла таъминланади.

Ана шундай жамиятда инсон ўзининг бутун кучи ва қобилиятини ижтимоий манфаатлар йўлида хизмат қилишга бағишлайди. **Демак, бу жамиятда ижтимоий бурчни бажариш мажбурият, вазифа бўлмай қолади. Лекин, бу деган сўз коммунизм жамиятида бурчни бажаришнинг зарурлиги, аҳамияти инкор этилар экан, жамият ўз аъзолари олдига талаблар қўймас экан деган маънони билдирмайди.**

Коммунистик жамият ўз аъзолари олдига маълум талаблар, вазифалар қўяди ва уларни инсон, албатта, бажариши зарур. Бурч коммунизм жамиятида шу маънода мажбурият, вазифа бўлмай қоладики, унинг барча аъзолари бурчни бажармасдан тураолмайдилар, унга амал қилиш англанган заруриятга, эркинликка, кишининг эътиқодига, ҳаётий талабига ва эҳтиёжига айланади.

Демак, бурчни юксак даражада англаш кишилар онгида ўз-ўзидан стихияли ҳолда қарор топмайди, балки социалистик ижтимоий-иқтисодий муносабатларнинг тараққиёти, Коммунистик партия, Совет давлати, жамоат ташкилотлари, маданий-оқартув муассасалари олиб борадиган таълим-тарбия ишлари таъсирида шаклланади. Шунинг учун ҳам таълим-тарбия ишларини юксак савияда ва системали олиб бориш зарур. Бу эса барча совет кишиларини ижтимоий бурчни юксак даражада англаш руҳида тарбиялашнинг муҳим шартидир.

Т. СИДДИҚОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

СОҲИБКОРЛАР

Бепоён боғларимизда етилган бу йилги нози-неъматлар, ширин-шарбат мевалар шаҳарлик дўстларимиз дастурхонига ҳусн бўлиб тушаяпти. Кўп йиллик тажрибага эга бўлган нуроний отахонларимиз таъбири билан айтганда минг тўққиз юз олтмиш бешинчи йил мева йили бўлди.

Бугун сиз «Қорасув» совхозининг биринчи бўлими боғларида бўлсангиз, бахри-дилингиз очилади. Олма, ўрик, шафтолиларидан татиб кўрсангиз, оғзингизда бол татийди. Ҳозиргача ўртоқ К. Мусаев бошлиқ боғдорчилик бригадасида беш гектар ердан 80 тонна «Белий налив» нав олма, 4 гектар ердан 40 тонна ўрик ҳосили йиғиб олинди.

— Ҳали мевамиз кўп, — дейди ўртоқ К. Мусаев. 10 гектар ерда кечки «семеренка» олмамиз бор; гектаридан 12 тоннадан ҳосил олишни мўлжаллаб қўйганмиз. Ана шунга яраша ҳосил бор.

И. УРИНБОЕВ,
Калинин райони.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

ЯНТАР ЎЛКАНИНГ МАРД ЎҒЛОНИ

Куни кеча Шимолнинг янтар ўлкаларида, шу жумладан совет Латвиясида катта тўй бўлди: мамлакатимиз халқлари Латвияда Совет ҳокимияти ўрнатилганига 25 йил тўлган кунни нишонладилар. Латвия меҳнаткашларининг бугунги юксак маданий ва фаровон ҳаётга эришишлари йўлида жон фидо қилиб курашганлар кўп бўлган. Туғилганига неча юз йил тўлган Петр Иванович Стучка ҳам ана шундайлардан бири эди.

Янтар ўлканинг мард ўғлони 1865 йил 26 июлда Лифландия губерниясида деҳқон оиласида дунёга келади. 1884 йилда Рига гимназиясини, орадан беш йил ўтгач эса, Петербург университети юридик факультетини тамомлайди. 1889 йилда ҳуқуқ фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун муваффақият билан диссертация ёқлайди.

Революцион курашга ўз ҳаётини бағишлаган Петр Стучка марксистик назарияни ҳам кунт билан ўрганади. 1897 йилда чор самодержавиеси томонидан революцион кайфияти учун қамоққа олинган Петр Стучка Вятка сургунида биринчи бор ленинча «Искра» билан танишади. У ана шу газета саҳифаларида илгари сурилган ленинча ғояларнинг қизғин тарафдори бўлиб майдонга чиқади.

1903 йилда сургун муддати тугайди. Бироқ Стучкага Латвияга қайтиш ман этилгани учун, Витебскда истиқомат қила бошлайди. Шу йиллари Латвияда тарқоқ ҳолдаги социал демократик ташкилотларни ягона партияга бирлаштириш юзасидан қизғин ишлар бормоқда эди. Стучка бу ишларда актив иштирок этиб, оппортунистлар, эсерлар ва анархистлар идеологиясига қарши мақолалар ёзади, партияни чинакам революцион, марксистик асосда барпо этиш учун курашади. 1904 йилга келиб Латиш социал демократик ишчи партияси (ЛСДРП) ташкил этилганда П. И. Стучка Марказий Комитет аъзолигига сайланади.

1906 йил кўкламда Стучка биринчи марта В. И. Ленин билан учрашади. Шундан кейин улар ўртасида мунтазам ва мустаҳкам алоқа вужудга келади. Бу дўстона муносабат Стучканинг большевистик позицияга батамом ўтиб олишидагина эмас, балки умуман Латвияда революцион ҳаракатнинг юксалишида ҳам муҳим роль ўйнади.

1917 йил февраль революцияси даврида Стучка бошқа большевистик раҳбарлар қатори самодержавиени ағдариб ташлаганлар ва социалистик революция учун курашганлар сафида бўлди. Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлаш ва ўтказиш даврида ҳам Петр Иванович алоҳида жонбозлик кўрсатди. Октябрь ғалабасидан сўнг Петр Стучкани адлия халқ комиссари вазифасига қўйишади. Стучканинг бевосита раҳбарлиги остида янги типдаги халқ суди барпо этилди ва совет ҳуқуқшунослигининг асослари ишлаб чиқилди.

1918 йил охирида Латвиянинг кўпгина шаҳар ва қишлоқлари тепасида советлар Қизил байроғи ҳилпирай бошлади. Ана шунда Стучка она диёрига ошиқди ва Совет Латвияси ҳукуматига бошчилик қилди. Бироқ, Совет Латвияси узоқ яшай олмади. 1920 йил бошларида Латвия буржуазияси яна ҳокимият тепасига чиқиб олди. Лекин Советлар ҳокимиятини қайтадан тиклаш учун кураш давом этди.

1920 йилдан то умрининг охиригача Стучка Советлар мамлакатида яшаган бўлса ҳам, лекин бутун фикр-ёди билан Латвиядаги революцион курашчилар сафида бўлди, яширин ҳолатга кўчган Латвия Коммунистик партиясининг йирик раҳбари сифатида иш кўрди.

П. И. Стучка халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракат сафларида эътибор қозонган атоқли революционер ва марксистик назариётчи ҳам эди. У 1907 йили II Интернационалнинг Штутгарт конгрессида қатнашган ва оппортунистларга қарши курашда В. И. Ленин билан бир сафда бўлганди.

Совет мамлакатида яшаркан, Стучка бор кучи ва билимини СССРда социалистик қурилиш ишларига сарфлади. 1923 йилдан умрининг охиригача РСФСР Олий судининг раиси, Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитетининг аъзоси вазифаларида ишлади. Шу билан бирга у катта илмий ва педагогик ишлар ҳам олиб борди.

Пётр Иванович қайноқ ҳаётининг сўнгги нафасигача содиқ ленинчи бўлиб қолди. У 1932 йил январида вафот этди. Совет кишилари меҳнаткашлар бахт-саодати йўлида хормай-толмай курашган мард ленинчи хотирасини асло эсдан чиқармайдилар.

В. АБДУЛЛАЕВ.

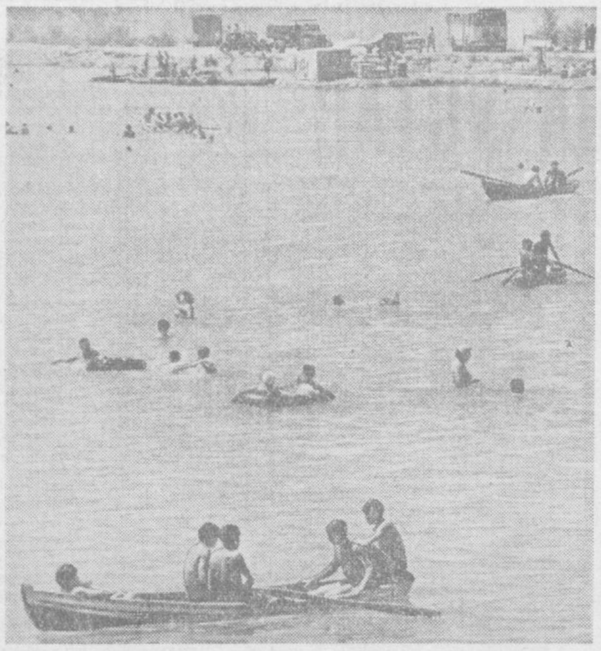

„РОҲАТ" КЎЛИ

Мана бу кўл яқинда пайдо бўлди. Тошкент денгизининг укаси бўлган бу «Роҳат» кўли пойтахтдан атиги 12 километр нарида жойлашган. Ҳар шанба ва якшанба кунлари бу ерга теварак-атрофдан минглаб кишилар келишади. Улар зилол сувда чўмилиб чиниқишади, қайиқларда сайр қилишади.

Кўл 8 гектар ерни ишғол этади. Унинг қирғоқларида, салқинда дам олиб дўстлар билан суҳбат қуриш мумкин.

Сув кўлга фақат Чирчиқ дарёсидан эмас, балки булоқлардан ҳам қуйилади. Кўл қурилишидаги барча ишлар жамоатчилик асосида бажарилди. «Главстройиндустрия» ва бошқа корхоналар ишчи-хизматчилари юз минг кубометрга яқин тупроқни қазиб чиқаришди.

Кўл фойдаланишга топширилди. Аммо бу ерда ҳали яна талайгина ишлар қилинмоқчи. Дам олиш зонасини янада кўкаламзорлаштириб, дарёнинг нариги томонида ҳам ана шундай кўл қуриш мўлжалланган.

А. Заболоцкий фотоси.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

ЁШ ИШЧИЛАР ОТРЯДИ

Яқинда чирчиқлик ёшлардан 700 дан зиёди ҳаётга йўлланма олди. Шаҳар ҳунар билим юртини битириб чиққан бу ёшлар токарь, монтажчи, бўёқчи, қозончи, қуювчи, дурадгор ва бошқа касбларда меҳнат қилабошладилар.

Ёшларнинг кўпчилиги жонажон шаҳарлари — Чирчиқда қолишди. Бир группаси эса Тошкент, Олмалиқ, Янгийўл ва бошқа ерларга жўнаб кетишди.

АЁЛЛАР СПАРТАКИАДАСИ

Олти кун давомида шаҳар спартакиадаси байроғи ҳилпираб турди. «Ўзбекхлопкомаш», трансформатор заводи, қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, тикув фабрикаси ва «Чирчиқсельмаш» заводи спортчилари спортнинг енгил атлетика, волейбол, стол тенниси, шахмат ва шашка турлари бўйича куч синашдилар.

Кескин курашлардан сўнг трансформатор заводи аёллар командаси ғолиб келди. Иккинчи ўринга қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати спортчилари чиқди. Ғолиблар область хотин-қизлар спартакиадасида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ЕР куррасида

ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ КЎМИР САНОАТИНИНГ ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРИ

ПРАГА. Чехословакиялик бинокорлар «Одерская» шахтасини қуришга тайёргарлик кўра бошладилар. Бу шахтада республикада биринчи марта тошкўмир кучли гидромониторлар ёрдами билан қазиб чиқарилади. Шахта Острава-Карвин кўмир ҳавзасида қурилади. Бу шахта ҳар йили бир неча миллион тонна тошкўмир беради, деб тахмин қилинмоқда.

«Одерская» шахтаси — Чехословакия кўмир саноати кўпгина янги қурилишлардан биридир. Ҳозирги вақтда Острава-Карвин ҳавзасида учта йирик шахта қурилмоқда. Янги шахталар ишга туширилганидан кейин бу районда ҳар йили 30 миллион тоннадан кўпроқ тошкўмир қазиб чиқарилади.

ҚАРДОШ СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

Шимолий Чехия ҳавзасида Максим Горький номидаги очиқ карьер қурилмоқда. Бу карьер ҳар йили 15 миллион тонна паст навли кўмир берадиган бўлади.

Кладно, Соколов ва республиканинг бошқа кўмир ҳавзаларида ҳам янги ишлаб чиқариш иншоотлари қурилмоқда.

СОФИЯДА ВИСТАВКА

СОФИЯ. Софияда Болгарияда биринчи қурилиш машиналари ва материаллари виставкаси тантанали суратда очилди. Виставкада Халқ Болгарияси учун янги бўлган ана шу саноат тармоғида эришилган ютуқлар кўрсатилади. (ТАСС).

КУБАЛИК ДЎСТЛАРНИНГ МЕҲМОНЛАРИ

ГАВАНА. 26 июль кунини байрам қилишда қатнашиш учун бу ерга келган совет делегацияси «Ривьера» меҳмонхонасига жойлашди. Бу меҳмонхонада маҳаллий ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Совет космонавтлари Павел Беляев билан Алексей Леонов матбуот конференциясида нутқ сўзлаб, ўзларининг космик парвози тўғрисида, шунингдек, Кубада бўлган дастлабки кунларда олинган ўз таассуротлари ҳақида гапириб бердилар.

Совет космонавтлари космосда халқаро ҳамкорлик тўғрисидаги саволга жавоб қайтариб, бундай ҳамкорлик космик фазони яна ҳам тезроқ ўрганиш имконини берган бўлур эди, дедилар. Биз ҳамиша хамкорлик тарафдоримиз деб жавоб беришди совет космонавтлари.

Бу мароқли матбуот конференцияси бир ярим соатдан кўпроқ давом этди. Космонавтлар ва совет делегациясининг бошқа аъзолари журналистларнинг кўпгина саволларига жавоб қайтардилар.

Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикаси дарёларига солинган кўприкларни, кафтдек текис йўлларини, касалхона ва мактабларини вайрон қилмоқда. Вьетнам халқ армияси жангчилари ҳар қадамда қора қузғунларга қаршилик кўрсатмоқда. Ўз-ўзини ҳимоя қилиш маҳаллий отрядлари ва халқ милицияси жангчилари агрессорларга қақшатғич зарба бераяпти. Суратда: Ха-Тинь шаҳридаги ўз-ўзини ҳимоя қилиш отряди ҳаво қароқчиларига қарши ҳужум очишга шай бўлиб турибди.

МТИ—ТАСС фотоси.

СУВ ТОШҚИНИ ХАВФИ ТУГАТИЛДИ

БУДАПЕШТ. Венгрия тарихида Дунайнинг бундай мисли кўрилмаган тошқинига қарши Венгрия аҳолиси фидокорона кураш олиб борганлиги туфайли жуда кўп миллиард форинтлик моддий бойликлар қутқазиб қолинди.

Сув тошқини етказган зарар бир ярим миллиард форинтни ташкил этади. 353 уй батамом вайрон қилинди. 870 бино қаттиқ шикастланди. Қишлоқ хўжалик кооперативларига 20 минг хольд (1 хольд 0,57 гектарга баравар) майдонда экинларни қайта экишга тўғри келади.

Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: табиий офатга қарши курашда замонавий техника билан қуролланган 40 минг киши қатнашди. Венгрия Халқ Республикасининг ҳукумати офатга қарши курашда ёрдам кўрсатган барча кишиларга, шу жумладан Совет Армияси қисмларига миннатдорчилик билдирди.

Баёнотда айтиладики, етказилган зарарнинг ҳажми анча катта бўлишига қарамай, республиканинг халқ хўжалигини ривожлантириш яқин ва перспектив мақсадларига эришишига ҳеч қандай хавф туғилгани йўқ.

СПОРТ

ФИНАЛГА ЙЎЛЛАНМА

Ёш футболчиларнинг бутуниттифоқ зонал мусобақалари тугади. Саккизта энг кучли команда финалга йўлланма олди. Улар сентябрь ойида бўладиган якунловчи матчларда энг кучли, деган ном учун курашадилар. Финалчилар сафида тошкентлик ёш футболчилар ҳам бор. Коркинода мусобақалашган Тошкентнинг болалар спорт мактаби командаси сўнгги матчни Куйбишевнинг «Крилья Советов» командаси билан дуранг қилди ва финалга йўлланма олди. Тошкентлик футболчилар финалда Чимкентнинг «Металлург», Москванинг «Динамо», Бокунинг «Нефтяник», Николаевнинг «Судостроитель» Тбилисининг ФШМ, Запорожьенинг «Стрела» ва Киевнинг «Динамо» командаси билан беллашадилар.

Ю. ПОМИНОВ — АНГЛИЯ МУСОБАҚАЛАРИ ҒОЛИБИ

Тошкентлик велоспортчи, спорт мастери Ю. Поминов мамлакат терма командаси составида Англияда тоғлик жойларда ўтказилган халқаро традицион мусобақаларда қатнашиб катта муваффақиятга эришди. У бир кунлик пойгада ғолиб келиб «Тоғлар шоҳи кубоги» эгаси бўлди. Яна бир совет спортчиси кишиневлик Л. Сабко катта мукофотни қўлга киритди.

ИККИ РЕКОРД

Яна бир неча кундан кейин Москвада касаба союз спортчиларининг бутуниттифоқ VIII спартакиадаси мусобақалари бошланади. Ўзбекистон енгил атлетикачилари спартакиадага пухта тайёргарлик кўриш мақсадида ўқув машғулотларини Ригада ўтказди. Улар Латвия ССР ташкил топганлигининг 25 йиллиги муносабати билан ўтказилган катта спорт мусобақаларида ҳам қатнашишди. Ёш енгил атлетикачи Н. Мажидова 80 метрга тўсиқлардан ошиб югуришда 11,2 секунд вақт кўрсатиб Ўзбекистоннинг янги рекордини ўрнатди. Хармов эса 2000 метрга бўлган югуришда ғолиб келиб, иккинчи рекорд автори бўлди.

ФУТБОЛ

БОР ЭКАНСИЗ-КУ, ҲУЖУМЧИЛАР!

Колхоз футболчилари ўтган шанба куни ўз майдонларида Краснодарнинг «Кубань» командасини қабул қилишди ва 3:0 ҳисобида устун келиб жуда муҳим икки очкога эга бўлишди. Бу матчдан ишқибозлар мамнун қайтишди. Ҳужумчилар бутун 90 минут давомида рақиб дарвозасини тахликага солиб турдилар. Қанот ҳужумчиси Димитрий Ан икки марта ва Чаплигин бир марта тўп киритди. Бу ғалаба «Политотдел» футболчиларини турнир жадвалида икки поғона юқорига — 12-ўринга кўтарилишга имкон берди.

Шу куни иккинчи кичик группада бир неча учрашувлар бўлиб ўтди. Ереваннинг «Арарат» командаси Фрунзеда маҳаллий «Олга»дан 1:2 ҳисобида енгилди. Группа пешқадамлари Олмаотанинг «Қайрат» ва Риганинг «Даугава» командалари учрашуви 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. «Заря» «Днепр» дарвозасига бир тўп киритиб икки очко олди. «Динамо» (Ленинград) — «Динамо» (Таллин) матчида 7 та, «Шинник» — «Ростсельмаш» учрашувида эса 4 та тўп киритилди. Ленинградликлар 5:2 ҳисобида устун келишди. Ростовликлар ярославликларнинг тўртта тўпига битта тўп билан ҳам жавоб қайтариша олмади. «Волга» (Калинин) — СКА (Новосибирск) матчида ҳисоб очилмади.

ЕР ҚИМИРЛАДИ

Кеча эрталаб ҳали уйқудан кўзини очмаган тошкентликларни ғайритабиий силкиниш овози уйғотиб юборди.

...Соат 6 дан 38 минут 49 секунд ўтганда «Тошкент» марказий сейсмик станцияси аппаратлари 3 балл куч билан бўлган ер қимирлашни қайд қилди. Унинг марказида ер қимирлаш кучи 6 баллга яқин бўлди. Бу — пойтахтимиздан 70 километр нарида — Каржантов тизмаларида эди. Бўстонлиқда 4 балл, Хўжакентда 5 балл куч билан ер қимирлади.

СССР ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

Яқинда СССР Олий Судининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди. Жиноий ишларни кассацион тартибда кўриб чиқиш вақтида судларнинг қонунларга риоя қилиши тўғрисидаги докладлар тингланди.

Ҳукмлар чиқариш вақтида судлар йўл қўйган хатоларни ўз вақтида тузатиш мақсадида кассацион шикоятларни ва норозиликларни диққат билан кўриб чиқиш ниҳоятда муҳим эканлиги докладлар ва нутқларда таъкидлаб айтилди. Далил исботларни текшириб кўриш ва баҳолаш, жиноятнинг турини белгилаш, жазо чорасини тайинлаш масалаларида талабчанликни ошириш ҳамда жиноий ишларни суд муҳокамасидан ўтказиш вақтида жиноят-процессуал қонунчилик нормаларига қатъий риоя қилиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Пленум кассацион инстанцияларнинг иш сифатини кескин яхшилаш зарурлигига иттифоқдош ва автоном республикалар олий судлари, область ва ўлка судларининг эътиборини жалб қилди ҳамда шу масала юзасидан судларга тегишли кўрсатмалар берди.

Пленум «Кўрсатувчига берилган ва йўқотиб қўйилган ҳужжатлар юзасидан ҳуқуқларни тиклаш тўғрисида тушган аризаларни судлар томонидан кўриб чиқиш тартиби ҳақида қарор қабул қилди ҳамда «Болаларни боқиш учун маблағ ундириш тўғрисидаги ишлар юзасидан судлов практикаси тўғрисида» СССР Олий Суди пленумининг 1950 йил 4 августдаги қарорига ўзгартиш киритди. Корхона, муассаса ва ташкилотларнинг бухгалтериялари томонидан алиментларнинг тўғри ва ўз вақтида ушлаб қолиниши устидан контролни кучайтириш зарурлигига судларнинг эътибори жалб қилинди, судлар алиментларни ўз вақтида ушлаб қолмасликда ёки уни эгаларига вақтида юбормасликда айбдор бўлган мансабдор шахсларни жавобгарликка тортишлари лозим, деб судларга кўрсатма берилди.

Пленум ҳисобот ишларини ташкил этишни ва суд статистикасини олиб боришни яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани ҳам муҳокама қилди. (ТАСС).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

САЙЁР ВИСТАВКА

Ўзбекистоннинг икки ёш рассоми А. Циглинцев ва Г. Чигановларнинг график асарларидан ташкил этилган сайёр виставка уч ойдан буён областимиз шаҳарларини кезмоқда. Виставкада рассомларнинг ўн йиллик ижодий меҳнатлари самараси ўз аксини топган. Кўргазмага 150 га яқин график варақалар қўйилган. Улар орасида икки рассомнинг йирик тасвирий санъат асарлари ҳам бор.

Республикамизнинг ҳозири ва ўтмишини ёрқин акс эттирувчи бу расмлар линогравюра услубида яратилгандир. Виставкага қўйилган график асарлар ичида А. Циглинцевнинг «Сув ва ҳаёт» триптихи, «Бу ерда денгиз бўлади», «Қора олтин» ҳақида қўшиқ», чунончи «Наманган олмалари» лирик варақаси ҳамда Г. Чигановнинг «Зафар ёрлар» линогравюра туркуми, «Бўрон»да ва бошқа асарлари тасвирий санъат шинавандалари диққатини, айниқса, ўзига тортмоқда. Юқоридаги санаб ўтилган асарлар кишига бой маънавий озуқа бериш билан томошабинда яхши таассурот қолдирмоқда.

Сайёр виставка Бекобод шаҳрида, металлурглар маданият саройида намойиш қилинди. Бекободликлар виставкани ўтган бутун кунлар мобайнида зўр қизиқиш билан кузатиб бордилар. Виставка шаҳар меҳнаткашларига жуда манзур бўлди. Унга келувчиларнинг кўп бўлганлиги, виставка китобига ёзиб қолдирилган самимий фикр ва мулоҳазалар, рассомларнинг келгуси ижодий ишларида янада катта муваффақиятларга эришувларини тилаб айтилган сўзлар бунга яққол далил бўла олади.

— Ҳаммасидан ҳам менга А. Циглинцевнинг «Қора олтин» ҳақида қўшиқ» асари жуда манзур бўлди, — деб ёзади темир-бетон буюмлари заводи ишчиси ўртоқ Зарфеев.

— Виставка — Ўзбекистон тасвирий санъатининг гуллаб-яшнаётганини кўрсатувчи ёрқин мисолдир, — деб ёзади ўртоқ Раҳматуллаева, — жуда кўп асарларда Ўзбекистон рассомлар учун қанчалар азиз ва севимли экани акс этади. Г. Чигановнинг «Зафар ёрлар» линогравюра туркумига кирувчи «Баҳор», «Куз қўшиғи» асарлари, Э. Межелайтиснинг «Инсон» шеърига, Р. Гамзатовнинг «Олис юлдузлар» ва А. Циглинцевнинг Ойбекнинг «Навоий» романларига ишланган иллюстрациялари ҳақиқатан ҳам гўзалдир. Ана шундай виставкалар кўпаяверсин!

Виставка ишининг якунловчи кунида рассомлар Анатолий Циглинцев ва Георгий Чигановлар бекободлик санъат шинавандалари билан учрашув кечасига келишди. Бўлиб ўтган учрашувда икки рассом ўз ишлари, келгусидаги планлари, линогравюра техникаси ва китобларни безаш юзасидан ҳозир қилинаётган ишлар ҳақида сўзлаб беришди, томошабинларни қизиқтирган жуда кўп саволларга жавоб қайтаришди. Учрашув охирида металлурглар маданият уйи директори бу ерда ҳозир бўлганлар номидан икки ёш рассомга келгусидаги ишларида катта муваффақиятлар тилади.

Областимизнинг Олмалиқ, Чирчиқ, Оҳангарон ва бошқа шаҳарларида намойиш қилиниб бўлгач, сайёр виставка Янгиер шаҳрига йўл олди, ўзининг республика бўйлаб сафарини бошлади.

СУРАТДА: Олмалиқ шаҳридаги металлурглар маданият саройида томошабинлар билан учрашув пайти.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

27 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.25 — Сув спорти саройидан, 18.54 — Ҳозирги запорожьеликлар (ҳужжатли фильм), 19.05 — Япония урушларда (кинофильм).

20.25 — Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.30 — Яхши дўстлик ҳақида (болалар учун), 21.00 — Телевизион янгиликлар, 21.20 — Ч. Айтматов. Сув қиссаси (телевизион театр). 22.10 — Яшил махлуқ (телевизион бадиий фильмнинг 1-серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.10 — Янги калиш, Барабанчилар фитнаси (болалар учун), 18.30 — Концерт (санъат усталари ижросида). 19.00 — Тошкент янгиликлари, 19.10 — Эҳтиёт бўлинг, буви! (кинокомедия).

Рус тилида: 20.30 — Китоб қандай яратилади? (болалар учун), 20.50 — Тугалланмаган кундалик саҳифаси, 195 кун (ҳужжатли фильмлар), 21.30 — Тошкент янгиликлари, 21.40 — Танишинг! (адабий эшиттириш).

21.55 — Бегона уй (украин тилида телеспектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/VII да Мирандолина, 28/VII да Майсаранинг иши.

ГОРЬКИЙ НОМЛИ ПАРКДА (ёзги театр) — 27/VII кеч соат 9 да Комилжон Отаниёзов ва Олмахон Ҳайитова иштирокида Хоразм ансамблининг концерти. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Она ва ўгай она — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Балет юлдузи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Федька (эрталаб соат 10 да), Яширин инспектор (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да), Жаннатда охирги тун (кундуз 2, кеч 6 ва 10 да) «МОСКВА».

Улуғ Ватан уруши — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Оила тумори — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 да бошланади)

Севги ва кўз ёши — ТЕЛЬМАН номли, НАВОИЙ номли.

Балет юлдузи — «ФЕСТИВАЛЬ».

Тинч кунлар — «ВАТАН».

Лушка — «1 МАЙ».

Рапсодия (кеч соат 9 да), Машаққатли довон (кеч 10.50 минутда) — КАФАНОВ номли.

30 июлда Одесса шаҳрида

3% ЛИ Давлат ички ютуқ заёмининг

106-АСОСИЙ ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ бўлади.

Тиражда заёмнинг ўн тўққиз разрядига 8.835.380 сўмли 161500 ютуқ ўйналади.

3% ли заём облигацияларини сотиб олинг!

Шаҳар водопроводи ва канализация абонентлари, ўз территорияларида водопровод-канализация тармоқлари ва иншоотларидан фойдаланган қурилиш ташкилотлари, корхона ва муассасалар диққатига!

Айрим ҳовли, корхона ва муассасалар территориясида

ВОДОПРОВОД КАНАЛИЗАЦИЯ

ТАРМОҚЛАРИ ВА ИНШООТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ

хавфсизлик қоидаларига қаттиқ риоя қилган ҳолда

ОЛИБ БОРИЛИШИ ЛОЗИМ,

чунки водопровод-канализация қудуқларида одамга ўлим хавфини туғдирадиган заҳарли газлар бўлади.

«Водоканал» трестининг водопровод-канализация тармоқларига хизмат қилувчи ходимлардан ташқари, бошқа кишиларга кўча қудуқларидаги қопқоқларни очиш ва бу қудуқларга тушиш қатъиян тақиқланади.

Тошкент область, Калинин районидаги «Коммунизм» колхозида турувчи Исламия Самиқовна Ражабова (Хайруллова)нинг Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов кўчаси, Шахтинский проезд, 58-уйда турувчи Анвар Исматович Ражабовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосарлари — 25885, 26232. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02185. Индекс 64969. Нашр. № 1812.